

Bruksela, 9 lutego 2026 r.
(OR. en)

15259/25

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2025/0283(NLE)

PROBA 49
AGRI 601
WTO 111
DEVGEN 208
FORETS 122

AKTY USTAWODAWCZE I INNE INSTRUMENTY

Dotyczy: Międzynarodowe porozumienie w sprawie kakao z 2010 r. ze zmianami z 2022 r.

Międzynarodowe porozumienie w sprawie kakao z 2010 r.

ze zmianami z 2022 r.*

---

* Przedmiotowa zmiana stanowi tekst Międzynarodowego porozumienia w sprawie kakao z 2010 r., zmieniony przez Międzynarodową Radę ds. Kakao.

Wprowadzenie.....	5
Porządek obrad Konferencji ONZ w sprawie kakao w 2010 r.	6
Rezolucja przyjęta przez Konferencję ONZ w sprawie kakao w 2010 r.	7
Wykaz państw i organizacji reprezentowanych na Konferencji	8

Międzynarodowe porozumienie w sprawie kakao z 2010 r., ze zmianami z 2022 r.

Preambuła.....	9
Rozdział I – Cele.....	10
Artykuł 1 – Cele.....	10
Rozdział II – Definicje	11
Artykuł 2 – Definicje	11
Rozdział III – Międzynarodowa Organizacja Kakao.....	13
Artykuł 3 – Siedziba i struktura Międzynarodowej Organizacji Kakao.....	13
Artykuł 4 – Członkostwo w Organizacji.....	13
Artykuł 5 – Przywileje i immunitety.....	14

Rozdział IV – Międzynarodowa Rada ds. Kakao	15
Artykuł 6 – Skład Międzynarodowej Rady ds. Kakao.....	15
Artykuł 7 – Uprawnienia i funkcje Rady	15
Artykuł 8 – Przewodniczący i wiceprzewodniczący Rady	15
Artykuł 9 – Sesje Rady	16
Artykuł 10 – Głosowanie	16
Artykuł 11 – Procedura głosowania Rady	17
Artykuł 12 – Decyzje Rady.....	17
Artykuł 13 – Współpraca z innymi organizacjami	17
Artykuł 14 – Zapraszanie i dopuszczanie obserwatorów.....	18
Artykuł 15 – Kworum	18
Rozdział V – Sekretariat Organizacji.....	19
Artykuł 16 – Dyrektor wykonawczy i personel Organizacji	19
Artykuł 17 – Program prac.....	19
Artykuł 18 – Sprawozdanie roczne	20

Rozdział VI – Komitet Administracyjno-Finansowy	21
Artykuł 19 – Powołanie Komitetu Administracyjno-Finansowego.....	21
Artykuł 20 – Skład Komitetu Administracyjno-Finansowego	21
Artykuł 21 – Posiedzenia Komitetu Administracyjno-Finansowego	21
Rozdział VII – Finanse.....	22
Artykuł 22 – Finanse.....	22
Artykuł 23 – Obowiązki członków	22
Artykuł 24 – Zatwierdzanie budżetu administracyjnego i ustalanie składek...	22
Artykuł 25 – Wpłaty składek do budżetu administracyjnego	23
Artykuł 26 – Kontrola i publikacja sprawozdań finansowych.....	23
Rozdział VIII – Komitet Gospodarczy	24
Artykuł 27 – Powołanie Komitetu Gospodarczego	24
Artykuł 28 – Skład Komitetu Gospodarczego	24
Artykuł 29 – Posiedzenia Komitetu Gospodarczego	24
Rozdział IX – Przejrzystość rynku.....	26
Artykuł 30 – Informacje i przejrzystość rynku	26

Artykuł 31 – Zapasy.....	26
Artykuł 32 – Namiastki kakao	26
Artykuł 33 – Cena orientacyjna	27
Artykuł 34 – Przeliczniki	27
Artykuł 35 – Badania naukowe i rozwój	27
Rozdział X – Rozwój rynku	28
Artykuł 36 – Analizy rynku	28
Artykuł 37 – Przetwarzanie w miejscu pochodzenia i promowanie spożycia ..	28
Artykuł 38 – Badania, ankiety i sprawozdania	28
Rozdział XI – Kakao odmiany szlachetnej	30
Artykuł 39 – Kakao odmiany szlachetnej	30
Rozdział XII – Projekty	31
Artykuł 40 – Projekty.....	31
Artykuł 41 – Relacje z donatorami wielostronnymi i dwustronnymi.....	31
Rozdział XIII – Trwały rozwój	32
Artykuł 42 – Zrównoważona gospodarka kakaowa.....	32

Artykuł 43 – Stabilność gospodarcza.....	32
Artykuł 44 – Zrównoważony rozwój społeczny	32
Artykuł 45 – Zrównoważenie środowiskowe	33
Rozdział XIV –Komisja Konsultacyjna do spraw Światowej Gospodarki Kakaowej	34
Artykuł 46 – Ustanowienie Komisji Konsultacyjnej ds. Światowej Gospodarki Kakaowej	34
Artykuł 47 – Członkostwo w Komisji Konsultacyjnej ds. Światowej Gospodarki Kakaowej i jej posiedzenia	34
Rozdział XV – Zwolnienie ze zobowiązań oraz środki dyferencyjne i zaradcze ...	36
Artykuł 48 – Zwolnienie ze zobowiązań w nadzwyczajnych okolicznościach	36
Artykuł 49 – Środki dyferencyjne i zaradcze.....	36
Rozdział XVI – Konsultacje, spory i skargi.....	37
Artykuł 50 – Konsultacje	37
Artykuł 51 – Spory.....	37
Artykuł 52 – Działania podejmowane przez Radę w przypadku skarg	37
Rozdział XVII – Postanowienia końcowe	39
Artykuł 53 – Depozytariusz	39
Artykuł 54 – Podpis	39

Artykuł 55 – Ratyfikacja, przyjęcie i zatwierdzenie.....	39
Artykuł 56 – Przystąpienie.....	39
Artykuł 57 – Notyfikacja tymczasowego stosowania.....	39
Artykuł 58 – Wejście w życie	40
Artykuł 59 – Zastrzeżenia	40
Artykuł 60 – Wycofanie się	40
Artykuł 61 – Wykluczenie	41
Artykuł 62 – Rozliczenia z członkami wycofującymi się lub wykluczonymi.	41
Artykuł 63 – Okres obowiązywania i rozwiązanie porozumienia	41
Artykuł 64 – Zmiany.....	41
Rozdział XVIII – Postanowienia dodatkowe i przejściowe.....	43
Artykuł 65 – Specjalny Fundusz Rezerwowy.....	43
Artykuł 66 – Inne postanowienia dodatkowe i przejściowe	43

Załączniki

Załącznik A – Wywóz kakao obliczany do celów art. 58 (Wejście w życie).....	44
Załącznik B – Przywóz kakao obliczany do celów art. 58 (Wejście w życie).....	46

Załącznik C – Kraje produkujące wywożące wyłącznie lub częściowo
kakao odmiany szlachetnej 49

Załącznik D – Członkostwo i podział głosów od 1 października 2021 r.
do celów art. 64 50

Deklaracje

Deklaracja Umawiających się Stron w sprawie art. 16..... 51

Wprowadzenie

Konferencja ONZ w sprawie kakao w 2010 r. odbyła się w Palais des Nations w Genewie w dniach 19 kwietnia 2010 r. i 21–25 czerwca 2010 r. Do udziału w Konferencji zaproszono Strony obowiązującego Porozumienia oraz wszystkie państwa będące członkami UNCTAD, a także wyspecjalizowane agencje Organizacji Narodów Zjednoczonych.

W ramach Konferencji zajęto się projektem tekstu nowego Międzynarodowego porozumienia w sprawie kakao, który był wynikiem rozmów prowadzonych przez grupę roboczą ustanowioną przez Międzynarodową Radę ds. Kakao.

Konferencję otworzył w dniu 19 kwietnia 2010 r. Kwabena Baah-Duodu, urzędnik stojący na czele jednostki specjalnej ds. towarów UNCTAD. Na przewodniczącego Konferencji wybrano JE ambasadora Guy-Alaina Emmanuela Gauze (Wybrzeże Kości Słoniowej), a na wiceprzewodniczącego Konferencji – Maxa Schnellmanna (Szwajcaria). Konferencja przyjęła również porządek obrad zawarty w dokumencie TD/COCOA.10/1. Uczestnicy Konferencji postanowili odroczyć pozostałą część posiedzenia do 21–25 czerwca 2010 r., ponieważ wielu przedstawicieli rządów z krajów produkcji i spożycia kakao nie mogło uczestniczyć w posiedzeniu z powodu odwołania lotów do Genewy w wyniku wybuchu wulkanu na Islandii. Wszystkie pozostałe punkty porządku obrad zostały podjęte na Konferencji, którą wznowiono w czerwcu. Sekretarzem Konferencji była Lisanne Losier, a funkcję doradcy prawnego Konferencji pełnił Carlos Moreno.

Na sesji plenarnej w dniu 21 czerwca 2010 r. Petko Draganow, zastępca sekretarza generalnego UNCTAD, i Jan Vingerhoets, sekretarz wykonawczy Międzynarodowej Organizacji Kakao, wygłosili przemówienia powitalne i przedstawili przegląd historyczny i podsumowanie przygotowań porozumienia zastępującego dotychczasowe porozumienie w sprawie kakao. Konferencja przyjęła regulamin wewnętrzny (TD/COCOA.10/2) i powołała komitet negocjacyjny w celu przedyskutowania artykułów porozumienia na posiedzeniu niejawnym. Wybrano również Hagena Streicherta (Niemcy) na przewodniczącego komitetu negocjacyjnego i JE Jean Kekedo (Papua-Nowa Gwinea) na jego wiceprzewodniczącą. Konferencja zakończyła prace w dniu 25 czerwca 2010 r., kiedy na zamykającej sesji plenarnej przyjęto jedną rezolucję (TD/COCOA.10/4) i ustalono tekst Międzynarodowego porozumienia w sprawie kakao z 2010 r.

W dniu 14 grudnia 2010 r. Sekretarz Generalny Organizacji Narodów Zjednoczonych, działający w charakterze depozytariusza, dokonał notyfikacji depozytariusza (C.N.810.2010.TREATIES-2), w której zwrócił wszystkim stronom uwagę na błąd w art. 62 ust. 3 autentycznego tekstu Porozumienia, jak również uwierzytelnionych odpisów przekazanych w drodze notyfikacji depozytariusza C.N.497.2010.TREATIES-2 z dnia 30 września 2010 r., w których zamiast wyrażenia „piąty rok kakaowy” należało użyć wyrażenia „dziesiąty rok kakaowy”. Zgodnie z ustaloną praktyką depozytariusza wyznaczony został termin 90 dni od dnia notyfikacji na zgłaszanie sprzeciwów Sekretarzowi Generalnemu. Nie zgłoszono żadnych sprzeciwów, a zaproponowana korekta tekstu Porozumienia została dokonana.

Porządek obrad Konferencji ONZ w sprawie kakao w 2010 r.

1. Otwarcie Konferencji.
2. Przyjęcie porządku obrad.
3. Przyjęcie regulaminu wewnętrznego.
4. Wybór urzędników.
5. Mandaty przedstawicieli:
  - a) powołanie komisji mandatowej;
  - b) sprawozdanie komisji mandatowej.
6. Ustanowienie komitetu negocjacyjnego i, w razie potrzeby, innych komitetów.
7. Przygotowanie porozumienia zastępującego Międzynarodowe porozumienie w sprawie kakao z 2001 r.
8. Dyskusja dotycząca ostatecznych rezolucji i ich przyjęcie.
9. Pozostałe kwestie.

Rezolucja przyjęta przez Konferencję ONZ w sprawie kakao w 2010 r.

Ostateczna rezolucja

Konferencja ONZ w sprawie kakao zwołana w celu uzgodnienia porozumienia zastępującego Międzynarodowe porozumienie w sprawie kakao z 2001 r.,

Zgromadziwszy się w Genewie w dniu 19 kwietnia 2010 r. oraz w dniach 21–25 czerwca 2010 r.,

Wyrażając podziękowanie Sekretarzowi Generalnemu UNCTAD za udzielenie dostępu do obiektów i usług,

Wyrażając podziękowanie Przewodniczącemu Konferencji oraz pozostałym członkom prezydium i sekretariatu za ich wkład,

Ustanowiwszy tekst Międzynarodowego porozumienia w sprawie kakao z 2010 r. w języku arabskim, chińskim, angielskim, francuskim, rosyjskim i hiszpańskim,

1. Zwraca się do Sekretarza Generalnego Organizacji Narodów Zjednoczonych o przekazanie kopii tekstu Porozumienia pod rozwagę wszystkim rządów i organizacjom międzyrządowym zaproszonym na Konferencję;
2. Zwraca się do Sekretarza Generalnego Organizacji Narodów Zjednoczonych o otwarcie Porozumienia do podpisu w siedzibie głównej Organizacji Narodów Zjednoczonych w Nowym Jorku w okresie wskazanym w art. 53 porozumienia;
3. Zwraca uwagę na procedury, jakimi dysponują państwa i organizacje międzyrządowe, o których mowa w art. 4 Porozumienia, aby stać się stronami Międzynarodowego porozumienia w sprawie kakao z 2010 r., i zachęca je do złożenia w tym celu odpowiednich dokumentów.

*Czwarte posiedzenie plenarne
25 czerwca 2010 r.*

Wykaz państw i organizacji reprezentowanych na Konferencji**

Państwa członkowskie

Algieria	Luksemburg
Austria	Malezja
Bahrajn	Mali
Belgia	Meksyk
Boliwia (Wielonarodowe Państwo Boliwia)	Maroko
Brazylia	Nepal
Kamerun	Niderlandy
Chiny	Nikaragua
Wybrzeże Kości Słoniowej	Nigeria
Kuba	Papua-Nowa Gwinea
Cypr	Polska
Republika Czeska	Portugalia
Republika Dominikańska	Rumunia
Ekwador	Federacja Rosyjska
Francja	Saint Lucia
Gabon	Sierra Leone
Niemcy	Słowacja
Ghana	Republika Południowej Afryki
Grecja	Hiszpania
Gwinea	Szwecja
Stolica Apostolska	Szwajcaria
Węgry	Tajlandia
Indonezja	Togo
Irak	Trynidad i Tobago
Irlandia	Wenezuela (Boliwariańska Republika Wenezueli)
Włochy	Zambia
Jamajka	

** Wykaz uczestników znajduje się w dok. TD/COCOA.10/INF.1.

Obserwator

Palestyna

Organizacje międzyrządowe

Państwa Afryki, Karaibów i Pacyfiku (państwa AKP)

Unia Afrykańska

Sojusz Producentów Kakao

Unia Europejska

Międzynarodowa Organizacja Kakao

Międzynarodowa Grupa Badawcza do spraw Juty

Międzynarodowa Organizacja Frankofonii

Wyspecjalizowane agencje ONZ i powiązane organizacje

Międzynarodowe Centrum Handlu (UNCTAD/WTO)

Organizacja Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO)

Organizacja Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju Przemysłowego
(UNIDO)

Organizacje pozarządowe

Ocaproce Internationale

Oxfam International

Preambuła

Strony niniejszego Porozumienia,

a) *uznając* wkład sektora kakao w ograniczanie ubóstwa i osiągnięcie uzgodnionych na poziomie międzynarodowym celów rozwoju, w szczególności stosownych celów w zakresie zrównoważonego rozwoju;

b) *uznając* znaczenie kakao i handlu tym surowcem dla gospodarek krajów rozwijających się jako źródeł dochodów ich mieszkańców oraz uznając istotny udział handlu kakao w ich dochodach z wywozu oraz w opracowywaniu programów rozwoju gospodarczego i społecznego;

c) *uznając* znaczenie sektora kakao dla zaspokojenia potrzeb życiowych milionów osób, zwłaszcza w krajach rozwijających się, gdzie produkcja kakao stanowi dla drobnych producentów rolnych bezpośrednio źródło zielonych miejsc pracy i dochodów zapewniających utrzymanie;

d) *uznając*, że ścisła współpraca międzynarodowa w kwestiach związanych z kakao i stały dialog między wszystkimi podmiotami łańcucha wartości kakao mogą przyczynić się do trwałego rozwoju światowej gospodarki kakaowej;

e) *uznając* znaczenie strategicznych partnerstw między członkami wywożącymi a członkami przywożącymi w celu osiągnięcia zrównoważonej gospodarki kakaowej;

f) *uznając* konieczność zapewnienia przejrzystości międzynarodowego rynku kakao we wzajemnym interesie producentów i konsumentów;

g) *uznając* wkład poprzednich porozumień międzynarodowych w sprawie kakao z lat 1972, 1975, 1980, 1986, 1993 i 2001 w rozwój światowej gospodarki kakaowej;

uzgodniły, co następuje:

Międzynarodowe porozumienie w sprawie kakao z 2010 r., ze zmianami z 2022 r.

Rozdział I

Cele

Artykuł 1

Cele

W celu wzmocnienia światowego sektora kakao, sprzyjania jego trwałemu rozwojowi i zwiększania korzyści dla wszystkich zainteresowanych stron, cele siódmego Międzynarodowego porozumienia w sprawie kakao obejmują:

a) promowanie współpracy międzynarodowej w ramach światowej gospodarki kakaowej;

b) zapewnienie odpowiednich ram do rozmów między rządami i z sektorem prywatnym dotyczących wszystkich kwestii związanych z kakao;

c) przyczynianie się do wzmocnienia gospodarki kakaowej w krajach członkowskich przez opracowanie, wdrożenie i ocenę odpowiednich projektów, które zostaną przedłożone właściwym instytucjom w celu uzyskania finansowania na te projekty i ich wdrożenia oraz poszukiwanie środków na projekty korzystne dla członków i światowej gospodarki kakaowej;

d) uzyskanie sprawiedliwych cen generujących sprawiedliwe dochody zarówno dla producentów, jak i z punktu widzenia konsumentów w łańcuchu wartości kakao oraz przyczynianie się do zrównoważonego rozwoju światowej gospodarki kakaowej w interesie wszystkich członków;

e) osiągnięcie dochodu zapewniającego utrzymanie producentom kakao;

f) wspieranie zrównoważonej gospodarki kakaowej na płaszczyźnie gospodarczej, społecznej i środowiskowej;

g) zachęcanie do badań i stosowania ich wyników poprzez promowanie programów szkoleń i programów informacyjnych umożliwiających przekazywanie członkom technologii dostosowanych do kakao;

h) promowanie przejrzystości światowej gospodarki kakaowej, w szczególności handlu kakao, poprzez gromadzenie, analizę i rozpowszechnianie odpowiednich statystyk i przeprowadzanie stosownych badań, a także promowanie usuwania barier w handlu, bez uszczerbku dla krajowych przepisów dotyczących norm sanitarnych i fitosanitarnych;

i) promowanie spożycia czekolady i produktów na bazie kakao i zachęcanie do niego w celu zwiększenia popytu na kakao, między innymi poprzez promowanie zalet kakao, w tym dobrego wpływu na zdrowie, w ścisłej współpracy z sektorem prywatnym;

j) zachęcanie członków do promowania jakości i bezpieczeństwa kakao, w tym do skupienia się na szczególnych właściwościach smakowych i integralności ziarna, a także do opracowania odpowiednich procedur bezpieczeństwa żywności w sektorze kakao;

k) zachęcanie członków do opracowywania i wdrażania strategii umożliwiających poprawę zdolności społeczności lokalnych i drobnych producentów rolnych do czerpania korzyści z dochodów umożliwiających utrzymanie, aby mogli zapewnić swoim rodzinom godziwą jakość życia, oraz przyczynianie się w ten sposób do eliminacji ubóstwa;

l) zwiększenie dostępności informacji na temat instrumentów i usług finansowych, z których mogą korzystać producenci kakao, w szczególności dotyczących dostępu do kredytów i strategii zarządzania ryzykiem;

m) zachęcanie do tworzenia wartości dodanej poprzez przetwarzanie ziarna kakaowego w krajach pochodzenia oraz promowanie stosowania kakao w przemyśle spożywczym, kosmetycznym i farmaceutycznym;

n) zachęcanie członków do usuwania barier wejścia dla nowych inwestorów w gospodarce kakaowej;

o) promowanie handlu pochodnymi wyrobami kakaowymi.

Rozdział II

Definicje

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego porozumienia:

1) „*kakao*” oznacza ziarno kakaowe i wyroby kakaowe, o ile nie określono ich jako „ziarno kakaowe”;

2) „*kakao odmiany szlachetnej*” oznacza kakao charakteryzujące się złożonym profilem sensorycznym, o dobrze zbilansowanych podstawowych cechach z nutami aromatycznymi i smakowymi; cechy uzupełniające są wyraźnie odczuwalne i identyfikowalne za sprawą jego aromatów i smaków; wynika to z interakcji między a) szczególnym składem genetycznym, b) korzystnymi warunkami uprawy w danym środowisku/terroir, c) szczególnymi technikami zarządzania plantacją, d) szczególnymi praktykami w czasie zbiorów i po ich zakończeniu oraz e) stabilnym składem chemicznym i fizycznym oraz integralnością ziarna;

3) „*wyroby kakaowe*” oznaczają produkty wytwarzane wyłącznie z ziarna kakaowego, takie jak pasta kakaowa/miazga kakaowa, masło kakaowe, niesłodzony proszek kakaowy, kuch kakaowy i śruta kakaowa, zdefiniowane w Kodeksie Żywnościowym;

4) „*czekolada i wyroby czekoladowe*” oznaczają produkty wytworzone z ziarna kakaowego zgodnie z normą Kodeksu żywnościowego dotyczącą czekolady i wyrobów czekoladowych;

5) „*zapasy ziarna kakaowego*” oznaczają całość suchego ziarna kakaowego w ostatnim dniu roku kakaowego (dniu 30 września) – bez względu na miejsce przechowywania, właściciela lub przeznaczenie;

6) „*rok kakaowy*” oznacza okres 12 miesięcy od 1 października do 30 września włącznie;

7) „*Organizacja*” oznacza Międzynarodową Organizację Kakao, o której mowa w art. 3;

8) „*Rada*” oznacza Międzynarodową Radę ds. Kakao, o której mowa w art. 6;

9). „*Umawiająca się Strona*” oznacza rząd, Unię Europejską lub organizację międzyrządową, o których mowa w art. 4 i które wyraziły zgodę na przystąpienie do niniejszego porozumienia w sposób tymczasowy lub ostateczny;

10) „*członek*” oznacza Umawiającą się Stronę, zgodnie z definicją w pkt 9 powyżej;

11) „*kraj przywozu*” lub „*członek przywożący*” oznacza odpowiednio kraj lub członka, w przypadku którego wielkość przywozu kakao wyrażona jako ekwiwalent ziarna kakaowego przekracza wielkość wywozu;

12) „*kraj wywozu*” lub „*członek wywożący*” oznacza odpowiednio kraj lub członka, w przypadku którego wielkość wywozu kakao wyrażona jako ekwiwalent ziarna kakaowego przekracza wielkość przywozu. Niemniej jednak kraj produkcji kakao, w którego przypadku przywóz kakao wyrażony jako ekwiwalent ziaren kakaowych przekracza wywóz, lecz produkcja przekracza przywóz lub produkcja przekracza krajowe spożycie kakao*, może, na swój wniosek, stać się członkiem wywożącym;

13) „*wywóz kakao*” oznacza całość kakao, które opuszcza terytorium celne dowolnego kraju, zaś wyrażenie „*przywóz kakao*” oznacza całość kakao, które jest wprowadzane na terytorium celne dowolnego kraju, przy czym na potrzeby tych definicji uznaje się, że terytorium celne w przypadku członka, który obejmuje więcej niż jedno terytorium celne, oznacza wszystkie terytoria celne tego członka;

14) „*obszar celny*” oznacza terytorium, na którym w pełni stosuje się przepisy prawa celnego danego państwa;

---

* Obliczone na podstawie przerobu ziaren kakaowych i przywozu netto wyrobów kakaowych oraz czekolady i wyrobów czekoladowych wyrażonych jako ekwiwalent ziaren kakaowych.

15) „*zrównoważona gospodarka kakaowa*” oznacza zintegrowany łańcuch wartości, w którym wszystkie zainteresowane strony, w tym drobni producenci rolni, współpracują w celu opracowania i wspierania odpowiedniej polityki, aby osiągnąć poziomy produkcji, przetwórstwa i spożycia, które są rentowne gospodarczo, sprzyjają zdrowemu odżywianiu, są racjonalne rolnośrodowiskowo oraz społecznie odpowiedzialne, z korzyścią dla obecnych i przyszłych pokoleń, w szczególności drobnych producentów rolnych;

16) „*kakao wyprodukowane w sposób etyczny*” oznacza kakao wyprodukowane w drodze odpowiedzialnej działalności, bez szkodliwego wpływu na środowisko, różnorodność biologiczną, społeczności i ich kultury;

17) „*sektor prywatny*” oznacza wszystkie prywatne podmioty, które prowadzą swoją podstawową działalność w sektorze kakao. Obejmuje on rolników, przedsiębiorstwa handlowe, przetwórców, wytwórców i ośrodki badań naukowych. W ramach niniejszego porozumienia sektor prywatny obejmuje również przedsiębiorstwa, organy i instytucje publiczne, które pełnią funkcje właściwe dla podmiotów prywatnych w innych krajach;

18) „*cena orientacyjna*” oznacza reprezentatywny wskaźnik międzynarodowej ceny kakao stosowany do celów niniejszego porozumienia i obliczany zgodnie z postanowieniami art. 33;

19) „*tona*” oznacza masę 1 000 kilogramów, to jest 2 204,6 funtów, zaś funt wynosi 453,597 gramów;

20) „*zwykła dzielona większość głosów*” oznacza większość głosów oddanych przez członków wywożących i większość głosów oddanych przez członków przywożących, przy czym głosy liczy się oddzielnie;

21) „*głosowanie nadzwyczajne*” oznacza dwie trzecie głosów oddanych przez członków wywożących i dwie trzecie głosów oddanych przez członków przywożących, przy czym głosy liczy się oddzielnie, pod warunkiem że obecnych jest co najmniej pięciu członków wywożących i większość członków przywożących;

22) „*wejście w życie*” oznacza, o ile nie wskazano inaczej, dzień tymczasowego lub ostatecznego wejścia w życie niniejszego porozumienia;

23) „*dochód zapewniający utrzymanie*” oznacza wystarczający dochód netto wygenerowany przez gospodarstwo domowe, który zapewnia wszystkim członkom tego gospodarstwa domowego godziwy poziom życia, zgodnie ze standardami krajowymi.

Rozdział III

Międzynarodowa Organizacja Kakao

Artykuł 3

Siedziba i struktura Międzynarodowej Organizacji Kakao

1. Międzynarodowa Organizacja Kakao utworzona na mocy Międzynarodowego porozumienia w sprawie kakao z 1972 r. kontynuuje swoją działalność. Organizacja odpowiada za wdrożenie postanowień niniejszego porozumienia i czuwa nad jego stosowaniem.
2. Siedziba Organizacji znajduje się zawsze na terytorium jednego z jej członków.
3. Organizacja ma siedzibę w Abidżanie, w Wybrzeżu Kości Słoniowej, o ile Rada nie postanowi inaczej.

4. Organizacja pełni swoje funkcje za pośrednictwem:

a) Międzynarodowej Rady ds. Kakao, która jest najwyższym organem Organizacji;

b) organów pomocniczych Rady obejmujących Komitet Administracyjno-Finansowy, Komitet Gospodarczy, Komisję Konsultacyjną ds. Światowej Gospodarki Kakaowej i każdy inny komitet powołany przez Radę; oraz

c) Sekretariatu znajdującego się w siedzibie Organizacji;

d) biur regionalnych, które mogą zostać utworzone przez Radę.

Artykuł 4

Członkostwo w Organizacji

1. Każda Umawiająca się Strona jest członkiem Organizacji.

2. Wyróżnia się dwie kategorie członków Organizacji:

a) członków wywożących; oraz

b) członków przywożących.

3. Członek może zmienić kategorię na warunkach, które Rada może ustanowić.

4. Co najmniej dwie Umawiające się Strony mogą, po odpowiednim powiadomieniu Rady i depozytariusza, które stanie się skuteczne w dniu określonym przez zainteresowane Strony porozumienia, i na warunkach uzgodnionych przez Radę, oświadczyć, że uczestniczą w Organizacji jako członek grupowy.

5. Każde odniesienie do „rządu” lub „rządów” w niniejszym porozumieniu interpretuje się jako odniesienie również do Unii Europejskiej i każdej organizacji międzyrządowej mającej podobne kompetencje w zakresie negocjowania, zawierania i stosowania porozumień międzynarodowych, w szczególności porozumień surowcowych. W konsekwencji każda wzmianka o podpisie, ratyfikacji, przyjęciu, zatwierdzeniu lub zgłoszeniu tymczasowego stosowania lub przystąpienia w niniejszym porozumieniu jest interpretowana w przypadku wspomnianych organizacji międzyrządowych również jako podpis, ratyfikacja, przyjęcie lub zatwierdzenie albo zgłoszenie tymczasowego stosowania lub przystąpienia ze strony tych organizacji międzyrządowych.

6. W razie poddawania pod głosowanie kwestii dotyczących ich kompetencji organizacje międzyrządowe posiadają liczbę głosów odpowiadającą całkowitej liczbie głosów przyznanych ich państwom członkowskim zgodnie z art. 10. W takim przypadku państwa członkowskie tych organizacji międzyrządowych nie mogą korzystać z indywidualnego prawa głosu.

Artykuł 5

Przywileje i immunitety

1. Organizacja ma osobowość prawną. W szczególności Organizacja może zawierać umowy, nabywać oraz zbywać mienie ruchome i nieruchome, a także wszczynać postępowania prawne.

2. Status, przywileje i immunitety Organizacji, dyrektora wykonawczego, jego personelu, ekspertów i przedstawicieli członków na terytorium rządu przyjmującego służące wypełnianiu ich funkcji są nadal regulowane Porozumieniem w sprawie siedziby zawartym między rządem przyjmującym a Międzynarodową Organizacją Kakao.

3. Porozumienie w sprawie siedziby, o którym mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, jest niezależne od niniejszego porozumienia. Jednakże wygasa ono:

a) zgodnie z postanowieniami przewidzianymi w Porozumieniu w sprawie siedziby;

b) w przypadku przeniesienia siedziby organizacji poza terytorium rządu przyjmującego; lub

c) w przypadku rozwiązania organizacji.

4. Organizacja może zawrzeć z jednym członkiem lub większą ich liczbą porozumienia podlegające zatwierdzeniu przez Radę, które odnoszą się do przywilejów i immunitetów koniecznych do sprawnego funkcjonowania niniejszego porozumienia

Rozdział IV

Międzynarodowa Rada ds. Kakao

Artykuł 6

Skład Międzynarodowej Rady ds. Kakao

1. Międzynarodowa Rada ds. Kakao składa się ze wszystkich członków Organizacji.

2. Na posiedzeniach Rady każdy członek jest reprezentowany przez należycie akredytowanych przedstawicieli.

Artykuł 7

Uprawnienia i funkcje Rady

1. Rada wykonuje wszystkie uprawnienia oraz pełni wszystkie funkcje niezbędne do stosowania wyraźnych postanowień niniejszego porozumienia lub czuwa nad wypełnianiem takich funkcji.
2. Rada nie ma uprawnień do zaciągania zobowiązań nieobjętych zakresem niniejszego porozumienia. Nie można również uznać, że została do tego upoważniona przez członków; w szczególności nie ma uprawnień do zaciągania pożyczek. Wykonując swoje uprawnienia do zawierania umów, Rada włącza do nich warunki niniejszego postanowienia oraz art. 23, tak aby powiadomić o nich pozostałe strony zawierające z nią umowy, jednakże niewłączenie tych warunków nie unieważnia umowy ani nie stanowi przekroczenia uprawnień Rady.
3. Rada przyjmuje regulaminy, które są niezbędne do wykonania postanowień niniejszego porozumienia i pozostają z nim w zgodzie, w szczególności swój regulamin wewnętrzny oraz regulaminy swoich komitetów, a także regulamin finansowy i pracowniczy Organizacji. W regulaminie wewnętrznym Rada może przewidzieć procedurę umożliwiającą jej podejmowanie decyzji w określonych kwestiach bez zwoływania posiedzeń.
4. Rada prowadzi również dokumentację niezbędną do pełnienia funkcji powierzonych jej na mocy niniejszego porozumienia oraz inną dokumentację, którą uzna za stosowną.

5. Rada może powoływać grupy robocze, które będą ją wspomagać w pełnieniu jej funkcji.

Artykuł 8

Przewodniczący i wiceprzewodniczący Rady

1. Na każdy rok kakaowy Rada wybiera przewodniczącego oraz wiceprzewodniczącego, którzy nie są wynagradzani przez Organizację.

2. Jeżeli przewodniczący jest wybierany spośród przedstawicieli członków wywożących, wówczas wiceprzewodniczący jest wybierany spośród przedstawicieli członków przywożących, bądź odwrotnie. W każdym roku kawowym powyższe funkcje pełnią naprzemiennie obydwie kategorie.

3. W razie okresowej nieobecności zarówno przewodniczącego, jak i wiceprzewodniczącego lub stałej nieobecności przynajmniej jednego z nich Rada może wybrać nowe osoby do sprawowania tych funkcji odpowiednio spośród przedstawicieli członków wywożących lub spośród członków przywożących, w zależności od potrzeb, tymczasowo lub na stałe.

4. Ani przewodniczący, ani żaden z członków prezydium, który prowadzi posiedzenia Rady, nie głosuje. Prawa do głosowania należące do członka może wykonywać członek delegacji, który go reprezentuje.

Artykuł 9

Sesje Rady

1. Zgodnie z ogólną zasadą Rada odbywa jedną zwyczajną sesję w każdej połowie roku kakaowego.

2. Rada zbiera się na sesjach nadzwyczajnych, gdy tak postanowi lub na wniosek:

a) pięciu członków;

b) co najmniej dwóch członków mających przynajmniej po 200 głosów każdy;

c) dyrektora wykonawczego, do celów art. 22 i 60.

3. O sesjach Rady powiadamia się z wyprzedzeniem przynajmniej trzydziestu dni kalendarzowych, z wyjątkiem nagłych wypadków, w których sesje zwołuje się z co najmniej 15-dniowym wyprzedzeniem.

4. O ile Rada nie postanowi inaczej, sesje odbywają się w siedzibie głównej Organizacji. Jeżeli na zaproszenie członka Rada decyduje, że jej posiedzenie odbędzie się w innym miejscu niż siedziba główna, wówczas członek ten ponosi dodatkowe koszty z tym związane, w porównaniu z wydatkami zwykle ponoszonymi przez Sekretariat.

5. Rada może zbierać się na sesji wirtualnej lub hybrydowej za każdym razem, gdy tak postanowi, lub na wniosek co najmniej dwóch członków mających przynajmniej 200 głosów każdy.

Artykuł 10

Głosowanie

1. Członkowie wywożący otrzymują łącznie 1 000 głosów, podobnie członkowie przywożący otrzymują łącznie 1 000 głosów. Głosy są podzielone w ramach każdej kategorii członków, to jest członków wywożących i przywożących, zgodnie z kolejnymi ustępami niniejszego artykułu.

2. W każdym roku kakaowym głosy członków wywożących są dzielone według następującej zasady: każdy członek otrzymuje pięć głosów podstawowych. Pozostałe głosy dzieli się między wszystkich członków wywożących proporcjonalnie do wielkości ich wywozu kakao w ubiegłych trzech latach kakaowych, jeżeli dane za te lata Organizacja opublikowała w ostatnim wydaniu „Biuletynu Kwartalnego Danych Statycznych dotyczących Kakao”. W tym celu wielkość wywozu oblicza się, dodając wywóz netto ziaren kakaowych do wywozu netto wyrobów kakaowych w przeliczeniu na ekwiwalent ziarna, z zastosowaniem przeliczników określonych w art. 34.

3. W każdym roku kakaowym głosy członków przywożących dzieli się między wszystkich członków przywożących proporcjonalnie do wielkości ich przywozu kakao w ubiegłych trzech latach kakaowych, jeżeli dane za te lata Organizacja opublikowała w ostatnim wydaniu „Biuletynu Kwartalnego Danych Statycznych dotyczących Kakao”. W tym celu wielkość przywozu oblicza się, dodając przywóz netto ziaren kakaowych do przywozu netto wyrobów kakaowych w przeliczeniu na ekwiwalent ziarna, z zastosowaniem przeliczników określonych w art. 34. Żaden kraj członkowski nie posiada mniej niż 5 głosów. W konsekwencji prawa do głosowania krajów członkowskich posiadających liczbę głosów przekraczającą minimum dzieli się między członków posiadających liczbę głosów mniejszą od minimum.

4. Jeżeli z jakiegokolwiek przyczyny wystąpią trudności w określeniu lub uaktualnieniu statystycznej podstawy do wyliczenia głosów zgodnie z postanowieniami ust. 2 i 3 niniejszego artykułu, Rada może postanowić o przyjęciu innej podstawy statystycznej do obliczenia głosów.

5. Żaden z członków, z wyjątkiem członków wymienionych w art. 4 ust. 4 i 5, nie może posiadać więcej niż 400 głosów. Wszystkie głosy powyżej tej liczby wynikające z obliczeń opisanych w ust. 2, 3 i 4 niniejszego artykułu rozdziela się między pozostałych członków na podstawie postanowień tych ustępów.

6. W przypadku zmiany składu Organizacji lub zawieszenia, względnie odzyskania praw do głosowania jednego z członków w zastosowaniu jednego z postanowień niniejszego porozumienia, Rada przeprowadza ponowny podział głosów zgodnie z niniejszym artykułem. Unia Europejska lub każda organizacja międzyrządowa zgodnie z definicją w art. 4 posiada głosy jako jeden członek zgodnie z procedurą przewidzianą w ust. 2 lub 3 niniejszego artykułu.

7. Żaden głos nie może być dzielony.

Artykuł 11

Procedura głosowania Rady

1. Każdy członek jest uprawniony do oddania liczby głosów, jaką posiada, przy czym głosów nie może dzielić. Członek może jednakże oddać mniejszą liczbę głosów od tej, do której jest uprawniony na mocy ust. 2 niniejszego artykułu.

2. Każdy członek wywożący może upoważnić innego członka wywożącego, a każdy członek przywożący może upoważnić innego członka przywożącego, powiadamiając o tym przewodniczącego Rady w formie pisemnej, do reprezentowania jego interesów i oddania głosów na posiedzeniu Rady. W tym przypadku nie ma zastosowania ograniczenie przewidziane w art. 10 ust. 5.

3. Członek upoważniony przez innego członka do oddania głosów posiadanych przez członka udzielającego upoważnienia na mocy art. 10 głosuje zgodnie z jego zaleceniami.

Artykuł 12

Decyzje Rady

1. Rada podejmuje wszystkie decyzje i wydaje zalecenia w drodze konsensusu. Jeżeli konsensus nie może zostać osiągnięty, Rada podejmuje decyzje i wydaje zalecenia w drodze nadzwyczajnego głosowania, zgodnie z następującymi procedurami: a)

a) jeżeli wymagana większość nie zostanie osiągnięta w głosowaniu nadzwyczajnym z powodu głosu „przeciw” więcej niż trzech członków wywołujących lub więcej niż trzech członków przywołujących, propozycja zostaje odrzucona;

b) jeżeli wymagana większość nie zostanie osiągnięta w głosowaniu nadzwyczajnym z powodu głosu „przeciw” co najmniej trzech członków wywołujących lub co najmniej trzech członków przywołujących, propozycja zostanie poddana pod głosowanie ponownie w ciągu 48 godzin; oraz

c) jeżeli większość wymagana w głosowaniu nadzwyczajnym ponownie nie zostanie osiągnięta, propozycja zostaje odrzucona.

2. Przy ustalaniu liczby głosów niezbędnych do podjęcia dowolnej decyzji lub wydania zalecenia nie uwzględnia się głosów członków wstrzymujących się.

3. Członkowie zobowiązują się do przyjęcia jako wiążących wszystkich decyzji Rady podjętych zgodnie z postanowieniami niniejszego porozumienia.

Artykuł 13

Współpraca z innymi organizacjami

1. Rada podejmuje właściwe kroki w celu przeprowadzenia konsultacji lub nawiązania współpracy z Organizacją Narodów Zjednoczonych i jej organami, w szczególności z Konferencją ONZ do spraw Handlu i Rozwoju oraz Organizacją Wyżywienia i Rolnictwa ONZ, a także takimi wyspecjalizowanymi agencjami ONZ, Światową Organizacją Handlu i organizacjami międzyrządowymi, jakie mogą okazać się właściwe.
2. Mając na uwadze szczególną rolę Konferencji Narodów Zjednoczonych do spraw Handlu i Rozwoju w międzynarodowym handlu towarowym, Rada, w miarę potrzeb, informuje tę organizację o swoich działaniach i programach prac.
3. Rada lub Sekretariat mogą także podjąć właściwe kroki w celu utrzymania efektywnych kontaktów z krajowymi organizacjami rolników za pośrednictwem krajowych struktur zarządzania sektorem, jak również z przedsiębiorcami i producentami.
4. Rada zabiega o zaangażowanie międzynarodowych agencji finansowych i innych stron zainteresowanych światową gospodarką kakaową w swoje prace dotyczące produkcji i spożycia kakao.
5. Rada może podjąć decyzję o współpracy z innymi kompetentnymi ekspertami w dziedzinie kakao.

6. W stosownych przypadkach dyrektor wykonawczy może, w imieniu Organizacji, zawrzeć protokół ustaleń w kwestiach współpracy z innymi organizacjami, za uprzednią zgodą Rady.

Artykuł 14

Zapraszanie i dopuszczanie obserwatorów

1. Rada może zaprosić każde państwo niebędący członkiem do uczestnictwa w jej posiedzeniach w charakterze obserwatora.
2. Rada może również zaprosić każdą z organizacji określonych w art. 13 do uczestnictwa w swoich posiedzeniach w charakterze obserwatora.
3. Rada może również zaprosić w charakterze obserwatorów organizacje pozarządowe posiadające wymaganą wiedzę fachową w dziedzinach związanych z sektorem kakao.
4. Rada podejmuje decyzję o udziale obserwatorów w każdej z sesji, w tym – indywidualnie w każdym przypadku – o udziale organizacji pozarządowych posiadających wymaganą wiedzę fachową w dziedzinach związanych z sektorem kakao, zgodnie z warunkami ustanowionymi w regulaminie administracyjnym Organizacji.

Artykuł 15

Kworum

1. Kworum niezbędne do odbycia posiedzenia otwierającego sesję Rady tworzy przynajmniej pięciu obecnych członków wywożących i większość członków przywożących, z zastrzeżeniem, że ci członkowie posiadają w każdej kategorii przynajmniej dwie trzecie wszystkich głosów.

2. Jeśli nie ma kworum, zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu, w dniu wyznaczonym na posiedzenie otwierające sesję, drugiego dnia i przez resztę sesji, kworum na sesji otwierającej tworzą obecni członkowie wywożący i przywożący posiadający zwykłą większość głosów w każdej kategorii.

3. Kworum na kolejnych posiedzeniach po posiedzeniu otwierającym sesję zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu przyjmuje się zgodnie z zaleceniem ust. 2 niniejszego artykułu.

4. Każdy członek reprezentowany zgodnie z art. 11 ust. 2 jest uznawany za obecnego.

Rozdział V

Sekretariat Organizacji

Artykuł 16

Dyrektor wykonawczy i personel Organizacji

1. Sekretariat tworzą dyrektor wykonawczy i personel.

2. Rada mianuje dyrektora wykonawczego na okres pięciu lat, z możliwością jednokrotnego przedłużenia na kolejną pięcioletnią kadencję.

3. Dyrektor wykonawczy jest najwyższym funkcjonariuszem Organizacji i odpowiada przed Radą za administrowanie niniejszym porozumieniem i jego funkcjonowanie zgodnie z decyzjami Rady. W przypadku wakatu lub nieobecności dyrektora wykonawczego przez okres przekraczający sześć miesięcy, Rada mianuje tymczasowego dyrektora wykonawczego Organizacji.

4. Personel Organizacji odpowiada przed dyrektorem wykonawczym.
5. Dyrektor wykonawczy mianuje personel zgodnie z regulaminem przyjętym przez Radę. Przyjmując regulamin, Rada zwraca uwagę na te postanowienia, które stosuje się do urzędników podobnych organizacji międzyrządowych. Funkcjonariusze pochodzą w możliwie największym zakresie spośród obywateli państw będących członkami wywożącymi i przywożącymi.
6. Ani dyrektor wykonawczy, ani personel nie mogą posiadać interesów finansowych w branży kakaowej, handlu, bądź transporcie kakao ani jego reklamie.
7. Wykonując swoje obowiązki, dyrektor wykonawczy i jego personel nie zwracają się o wskazówki ani nie przyjmują wskazówek od członków ani innych organów spoza Organizacji. Powstrzymują się od wszelkich działań, które mogą ujemnie wpływać na ich stanowisko międzynarodowego urzędnika odpowiedzialnego tylko przed Organizacją. Każdy członek zobowiązuje się przestrzegać zastrzeżonego międzynarodowego charakteru obowiązków dyrektora wykonawczego i personelu oraz do tego, że nie będzie usiłował wpływać na nich w wykonywaniu przez nich obowiązków.
8. Dyrektor wykonawczy ani personel nie ujawniają żadnych informacji dotyczących funkcjonowania niniejszego porozumienia lub administrowania nim, o ile Rada nie udzieli im upoważnienia lub gdy jest to konieczne do należytego wykonywania obowiązków na mocy niniejszego porozumienia.

Artykuł 17

Program pracy

1. Na pierwszej sesji Rady po wejściu w życie porozumienia dyrektor wykonawczy przedstawia jej pięcioletni plan strategiczny w celu zbadania i zatwierdzenia przez nią. Na rok przed zakończeniem pięcioletniego planu strategicznego dyrektor wykonawczy przedstawia Radzie nowy projekt pięcioletniego planu strategicznego.

2. Na ostatniej sesji w każdym roku kakaowym Rada, na podstawie zalecenia Komitetu Gospodarczego, przyjmuje program pracy Organizacji na nadchodzący rok przygotowany przez dyrektora wykonawczego. Program pracy obejmuje projekty, inicjatywy i działania, które mają zostać podjęte przez Organizację. Program pracy realizuje dyrektor wykonawczy.

3. Podczas ostatniego posiedzenia w każdym roku kakaowym Komitet Gospodarczy ocenia wykonanie programu pracy za bieżący rok na podstawie sprawozdania dyrektora wykonawczego. Komitet Gospodarczy przedstawia Radzie swoje wnioski.

Artykuł 18

Sprawozdanie roczne

Rada publikuje sprawozdanie roczne.

Rozdział VI

Komitet Administracyjno-Finansowy

Artykuł 19

Powołanie Komitetu Administracyjno-Finansowego

1. Powołuje się Komitet Administracyjno-Finansowy. Komitet jest odpowiedzialny za:

a) nadzorowanie sporządzenia projektu budżetu administracyjnego do przedłożenia Radzie na podstawie projektu budżetu przedstawionego przez dyrektora wykonawczego;

b) realizowanie wszelkich innych zadań administracyjnych i finansowych, które powierza mu Rada, w tym nadzorowanie dochodów i wydatków, a także kwestii związanych z administracją Organizacji.

2. W wymienionych kwestiach Komitet Administracyjno-Finansowy przedstawia swoje zalecenia Radzie.

3. Rada ustanawia regulamin Komitetu Administracyjno-Finansowego.

Artykuł 20

Skład Komitetu Administracyjno-Finansowego

1. Komitet Administracyjno-Finansowy składa się z sześciu członków wywołających oraz sześciu członków przywożących.

2. Każdy członek Komitetu Administracyjno-Finansowego wyznacza przedstawiciela oraz, na życzenie, jednego lub kilku zastępców. Członkowie w ramach każdej kategorii są wybierani przez Radę. Mandat członków trwa dwa lata i jest odnawialny.

3. Rada wybiera przewodniczącego i wiceprzewodniczącego spośród przedstawicieli Komitetu Administracyjno-Finansowego na okres dwóch lat. Funkcję przewodniczącego i wiceprzewodniczącego pełnią naprzemiennie członkowie wywożący i członkowie przywożący. Przewodniczący i wiceprzewodniczący nie otrzymują wynagrodzenia.

Artykuł 21

Posiedzenia Komitetu Administracyjno-Finansowego

1. Posiedzenia Komitetu Administracyjno-Finansowego są otwarte dla wszystkich pozostałych członków Organizacji, którzy mogą w nich uczestniczyć w charakterze obserwatorów.

2. Komitet Administracyjno-Finansowy zbiera się zazwyczaj w siedzibie Organizacji, o ile nie postanowi on inaczej. Jeżeli na zaproszenie członka Komitetu Administracyjno-Finansowy zbiera się w innym miejscu niż siedziba Organizacji, wówczas członek ten ponosi dodatkowe koszty z tym związane zgodnie z zasadami administracyjnymi obowiązującymi w Organizacji.

3. Komitet Administracyjno-Finansowy zbiera się zazwyczaj dwa razy do roku i przedstawia Radzie sprawozdanie ze swojej pracy.

4. Komitet Administracyjno-Finansowy może zbierać się na sesji wirtualnej lub hybrydowej za każdym razem, gdy tak postanowi, lub na wniosek co najmniej dwóch członków mających przynajmniej po 200 głosów każdy.

Rozdział VII

Finanse

Artykuł 22

Finanse

1. Do celów administrowania niniejszym porozumieniem prowadzony jest rachunek administracyjny. Wydatki niezbędne do celów administrowania niniejszym porozumieniem są księgowane na tym rachunku i muszą być pokrywane z corocznych składek członkowskich ustalonych zgodnie z art. 24. Jednakże jeśli członek zażąda specjalnych usług, Rada może spełnić to żądanie i domagać się, aby członek za nie zapłacił.

2. Rada może upoważnić dyrektora wykonawczego do otwarcia odrębnych rachunków na cele szczególne zgodnie z celami niniejszego porozumienia. Rachunki te finansuje się z dobrowolnych składek członków i innych organów.

3. Rok budżetowy Organizacji pokrywa się z rokiem kakaowym.

4. Zainteresowani członkowie pokrywają wydatki delegacji uczestniczących w pracach Rady, Komitetu Administracyjno-Finansowego i innego komitetu lub grupy roboczej Rady.

5. Jeżeli stan finansów Organizacji jest lub może okazać się niewystarczający do zapewnienia finansowania na resztę roku kakaowego, dyrektor wykonawczy zwołuje w ciągu piętnastu dni roboczych sesję nadzwyczajną Rady, chyba że w ciągu trzydziestu dni kalendarzowych jest już przewidziane posiedzenie Rady.

Artykuł 23

Obowiązki członków

Obowiązki członka względem Rady i pozostałych członków ograniczają się do jego zobowiązań dotyczących składek wyraźnie przewidzianych w niniejszym porozumieniu. Uznaje się, że strony trzecie współpracujące z Radą posiadają wiedzę o postanowieniach niniejszego porozumienia odnoszących się do uprawnień Rady i obowiązków członków, w szczególności o art. 7 ust. 2 oraz pierwszym zdaniu niniejszego artykułu.

Artykuł 24

Zatwierdzanie budżetu administracyjnego i ustalanie składek

1. Rada zatwierdza format budżetu administracyjnego.
2. W drugim półroczu każdego roku budżetowego Rada zatwierdza budżet administracyjny Organizacji na następny rok budżetowy i ustala wysokość składki każdego członka do budżetu.
3. Składki wszystkich członków do budżetu administracyjnego w każdym roku budżetowym są proporcjonalne do stosunku między liczbą głosów, którą posiada dany członek w czasie zatwierdzania budżetu administracyjnego na dany rok a ogólną liczbą głosów wszystkich członków. W celu ustalenia wysokości składki uwzględnia się głosy każdego członka, bez względu na zawieszenie praw do głosowania i związany z tym ponowny podział głosów.

4. Rada ustala początkową składkę każdego członka wstępującego do Organizacji po wejściu w życie niniejszego porozumienia na podstawie liczby głosów posiadanych przez takiego członka oraz całego okresu bieżącego roku budżetowego, przy czym poziom składek pozostałych członków za dany rok nie podlega zmianie.

5. Jeżeli wejście w życie niniejszego porozumienia przypada przed rozpoczęciem pierwszego pełnego roku budżetowego, na pierwszej sesji Rada zatwierdza budżet administracyjny obejmujący okres pozostający do początku pierwszego pełnego roku budżetowego.

Artykuł 25

Wpłaty składek do budżetu administracyjnego

1. Składki do budżetu administracyjnego w każdym roku budżetowym stają się wymagalne pierwszego dnia danego roku budżetowego; wpłaca się je w walucie wymiennej i wyłącza spod ograniczeń walutowych. Termin wymagalności składek w odniesieniu do roku budżetowego, w którym członkowie wstąpili do Organizacji, przypada na pierwszy dzień ich członkostwa.

2. Składki do budżetu administracyjnego zatwierdzone na podstawie art. 24 ust. 4 są wymagalne w ciągu trzech miesięcy od dnia ich ustalenia.

3. Jeżeli na koniec okresu dwóch miesięcy od rozpoczęcia roku budżetowego lub, w przypadku nowych członków, jednego miesiąca po ustaleniu składek przez Radę, członek nie wpłacił pełnej składki do budżetu administracyjnego, dyrektor wykonawczy wzywa członka do jak najszybszej wpłaty. Jeżeli po upływie jednego miesiąca od wystosowania wezwania przez dyrektora wykonawczego członek ten nadal nie uiszczył składki, zawiesza się prawa do głosowania tego członka w Radzie, Komitecie Administracyjno-Finansowym i Komitecie Gospodarczym do czasu uiszczenia składki w pełnej wysokości.

4. Członek, którego prawa do głosowania zostały zawieszane na podstawie ust. 3 niniejszego artykułu, nie jest pozbawiany innych praw ani zwalniany z obowiązków nałożonych w ramach niniejszego porozumienia, o ile Rada nie postanowi inaczej. Nadal ciąży na nim obowiązek zapłacenia składki, a także pokrywania pozostałych zobowiązań finansowych na podstawie niniejszego porozumienia.

5. Rada rozważa kwestię członkostwa danego członka w przypadku niezapłacenia przez niego składek za okres dwóch lat. Może ona podjąć decyzję o pozbawieniu go praw członkowskich lub zaprzestaniu uwzględniania go w kwestiach budżetowych. Na członku nadal ciążyą pozostałe zobowiązania finansowe wynikające z niniejszego porozumienia. Członek odzyskuje prawa członkowskie poprzez spłatę zaległości. Wpłaty dokonywane przez członków zalicza się najpierw na poczet zaległości, a nie na poczet bieżących składek.

Artykuł 26

Kontrola i publikacja sprawozdań finansowych

1. Jak najszybciej, a najpóźniej sześć miesięcy po zamknięciu każdego roku budżetowego, przeprowadza się kontrolę sprawozdań finansowych Organizacji za dany rok budżetowy i bilans na zamknięcie danego roku budżetowego w odniesieniu do rachunków określonych w art. 22. Kontrolę przeprowadza niezależny rewident o uznanych kompetencjach, którego Rada wybiera na każdy rok budżetowy.
2. Warunki wyznaczania niezależnych rewidentów o uznanych kompetencjach, jak również intencje i cele kontroli określa się w regulaminie finansowym Organizacji. Poddane kontroli sprawozdanie finansowe Organizacji i bilans przedstawia się Radzie do zatwierdzenia na kolejnej sesji zwyczajnej.
3. Poddane kontroli sprawozdanie zatwierdzone przez Radę publikuje się w terminie jednego miesiąca od posiedzenia, na którym je zatwierdzono.

Rozdział VIII

Komitet Gospodarczy

Artykuł 27

Powołanie Komitetu Gospodarczego

1. Powołuje się Komitet Gospodarczy. Komitet Gospodarczy jest odpowiedzialny za:
  - a) badanie danych statystycznych dotyczących kakao i analizę statystyczną produkcji, spożycia, zapasów, przerobu, handlu międzynarodowego i cen kakao;

b) badanie analiz tendencji rynkowych i innych czynników mających wpływ na te tendencje, w szczególności na popyt i podaż kakao, w tym wpływu wykorzystania namiastek masła kakaowego na spożycie i międzynarodowy handel kakao;

c) analizę informacji o dostępie do rynku kakao i wyrobów kakaowych w krajach produkcji i spożycia, w tym informacji o barierach taryfowych i pozataryfowych, a także o działaniach podjętych przez członków, aby wspierać usuwanie barier w handlu;

d) badanie projektów, które mają być finansowane przez donatorów wielostronnych i dwustronnych, i przedstawianie Radzie zaleceń w tej sprawie;

e) badanie kwestii związanych z aspektami gospodarczymi trwałego rozwoju gospodarki kakaowej;

f) badanie projektu rocznego programu pracy Organizacji, w określonym przypadku we współpracy z Komitetem Administracyjno-Finansowym;

g) przygotowywanie na wniosek Rady konferencji i seminariów międzynarodowych dotyczących kakao;

h) przegląd przygotowanych przez Sekretariat biuletynów kwartalnych danych statycznych dotyczących kakao;

i) badanie wszelkich innych kwestii zatwierdzonych przez Radę.

2. Komitet Gospodarczy przedkłada Radzie zalecenia w wyżej wymienionych kwestiach.

3. Rada opracowuje regulamin Komitetu Gospodarczego.

Artykuł 28

Skład Komitetu Gospodarczego

1. Komitet Gospodarczy jest otwarty dla wszystkich członków Organizacji.
2. Członkowie Komitetu Gospodarczego wybierają przewodniczącego i wiceprzewodniczącego na nieodnawialny okres dwóch lat. Funkcję przewodniczącego i wiceprzewodniczącego pełnią naprzemiennie członkowie wywożący i członkowie przywożący. Przewodniczący i wiceprzewodniczący nie otrzymują wynagrodzenia.

Artykuł 29

Posiedzenia Komitetu Gospodarczego

1. Komitet Gospodarczy zbiera się zazwyczaj w siedzibie Organizacji, o ile nie postanowi inaczej. Jeżeli na zaproszenie członka Komitetu Gospodarczy zbiera się w innym miejscu niż siedziba Organizacji, wówczas członek ten ponosi dodatkowe koszty z tym związane, zgodnie z zasadami administracyjnymi obowiązującymi w Organizacji.
2. Komitet Gospodarczy zbiera się zazwyczaj dwa razy w roku, w tym samym czasie, w którym odbywają się sesje Rady. Komitet Gospodarczy przedstawia Radzie sprawozdanie ze swoich prac.
3. Komitet Gospodarczy może zbierać się na sesji wirtualnej lub hybrydowej za każdym razem, gdy tak postanowi, lub na wniosek co najmniej dwóch członków mających przynajmniej po 200 głosów każdy.

Rozdział IX

Przejrzystość rynku

Artykuł 30

Informacje i przejrzystość rynku

1. Organizacja pełni rolę światowego ośrodka informacji w kwestii skutecznego gromadzenia, zestawiania, wymiany i rozpowszechniania danych statystycznych i przeprowadzania badań we wszystkich dziedzinach związanych z kakao i wyrobami czekoladowymi. W tym celu Organizacja:

a) uaktualnia dane statystyczne na temat produkcji, przerobu, spożycia, wywozu (włącznie z ponownym wywozem) i przywozu, cen oraz zapasów kakao oraz wyrobów kakaowych;

b) stosownie do potrzeb wnioskuje o informacje techniczne na temat uprawy, obrotu, transportu, przetwarzania i spożycia kakao.

2. Rada może zwrócić się do członków o przekazanie informacji na temat kakao, które uzna za niezbędne do jej funkcjonowania, w tym informacji o polityce rządu, podatkach, a także normach, ustawach i rozporządzeniach krajowych mających zastosowanie do kakao.

3. W celu wspierania przejrzystości rynku członkowie dostarczają dyrektorowi wykonawczemu, w jak najszerszym zakresie i w odpowiednim czasie, jak najbardziej szczegółowe i dokładne odpowiednie dane statystyczne.

4. Jeżeli członek nie dostarcza lub napotyka trudności w dostarczeniu w odpowiednim terminie informacji statystycznych wymaganych przez Radę do sprawnego funkcjonowania Organizacji, Rada może zażądać od danego członka wyjaśnienia powodów takiego uchybienia. Jeżeli okaże się potrzebna pomoc w tej kwestii, Rada może zaoferować niezbędne środki wsparcia w celu przezwyciężenia dotychczasowych trudności.

5. W odpowiednich terminach, lecz co najmniej dwa razy w roku kakaowym, Sekretariat publikuje prognozy dotyczące produkcji i przerobu kakao oraz zapasów kakao. Sekretariat nie może publikować żadnej informacji mogącej dotyczyć działalności osób fizycznych lub podmiotów handlowych, które produkują, przechowują, przetwarzają lub dystrybuują kakao. Sekretariat może wykorzystać odpowiednie informacje z innych oficjalnych źródeł, aby śledzić zmiany na rynku i oceniać bieżące i potencjalne poziomy produkcji i spożycia kakao.

Artykuł 31

Zapasy

1. Aby ułatwić ocenę wielkości światowych zapasów kakao i zapewnić większą przejrzystość rynku, każdy członek dostarcza Sekretariatowi informacje na temat poziomu zapasów ziarna kakaowego i wyrobów kakaowych zgromadzonych w jego kraju.

2. Dyrektor wykonawczy podejmuje środki niezbędne do nawiązania aktywnej współpracy z sektorem prywatnym w celu wykonania tego zadania, jednocześnie przestrzegając poufności wiążącej się z tymi informacjami. Dyrektor wykonawczy współpracuje z odpowiednim rządem przy uzyskiwaniu danych.

3. Na podstawie tych informacji dyrektor wykonawczy przedstawia Komitetowi Gospodarczemu sprawozdanie roczne na temat poziomów zapasów ziarna kakaowego i wyrobów kakaowych na świecie.

Artykuł 32

Namiastki kakao

1. Członkowie uznają, że stosowanie namiastek kakao może mieć negatywny wpływ na zwiększanie spożycia kakao i rozwój zrównoważonej gospodarki kakaowej. W tym względzie członkowie w pełni uwzględniają zalecenia i decyzje kompetentnych organów międzynarodowych, w szczególności postanowienia Kodeksu żywnościowego.

2. Dyrektor wykonawczy składa Komitetowi Gospodarczemu roczne sprawozdania na temat rozwoju sytuacji. Na podstawie tych sprawozdań Komitet Gospodarczy ocenia sytuację i, w razie konieczności, kieruje do Rady zalecenia dotyczące właściwych decyzji.

Artykuł 33

Cena orientacyjna

1. Do celów niniejszego porozumienia, a w szczególności do celów monitorowania zmian rynku kakao, dyrektor wykonawczy wylicza i publikuje dzienną cenę orientacyjną ziarna kakaowego obowiązującą w Międzynarodowej Organizacji ds. Kakao. Cena jest wyrażona w dolarach amerykańskich za tonę, a także w euro za tonę i w funtach szterlingach za tonę.

2. Cena orientacyjna stanowi dzienną średnią kursów ziarna kakaowego z najbliższych trzech miesięcy wzmózonych transakcji terminowych na londyńskim rynku ICE Futures Europe oraz na nowojorskim rynku ICE Futures US na godzinę zamknięcia sesji na giełdzie londyńskiej. Kurs na giełdzie londyńskiej przelicza się na dolary amerykańskie z zastosowaniem bieżących sześciomiesięcznych kursów wymiany w transakcjach terminowych w momencie zamknięcia giełdy w Londynie. Londyński średni kurs wyrażony w dolarach amerykańskich i kurs nowojorski przelicza się na euro i funty szterlingi według kursów kasowych w momencie zamknięcia sesji na giełdzie w Londynie. Rada postanawia, jaką metodę obliczeń należy zastosować, gdy dostępne są notowania jedynie jednego z tych dwóch rynków kakao lub gdy Londyński Rynek Walutowy jest zamknięty. Zmiana na następny trzymiesięczny okres następuje piętnastego dnia miesiąca bezpośrednio poprzedzającego najbliższy miesiąc wzmózonych płatności.

3. Rada może postanowić o wyborze innej metody obliczania ceny orientacyjnej Międzynarodowej Organizacji Kakao, jeżeli uzna, że jest ona bardziej zadowalająca niż ta zalecana w niniejszym artykule.

Artykuł 34

Przeliczniki

1. W celu określenia ekwiwalentu ziarna dla wyrobów kakaowych stosuje się następujące przeliczniki: masło kakaowe 1,33; kuch i proszek kakaowy 1,18; pasta kakaowa/miazga kakaowa i śruta kakaowa 1,25. Rada może w razie konieczności zdecydować, że również inne wyroby zawierające kakao są wyrobami kakaowymi. Rada ustala przeliczniki stosowane do wyrobów kakaowych innych niż te, które wymieniono w niniejszym artykule.

2. W razie potrzeby i co najmniej raz na trzy lata Rada dokonuje przeglądu przeliczników określonych w ust. 1 niniejszego artykułu.

Artykuł 35

Badania naukowe i rozwój

Rada zachęca do prowadzenia naukowej działalności badawczo-rozwojowej i wspiera ją w obszarach produkcji kakao, utrzymania rolników, bezpieczeństwa żywności, jakości żywności, wartości odżywczych, identyfikowalności, zmiany klimatu, transportu, przechowywania, przetwarzania i spożywania kakao oraz obrotu tym surowcem, a także upowszechniania oraz praktycznego zastosowania wyników uzyskanych w tej dziedzinie. W tym celu Organizacja może współpracować z organizacjami międzynarodowymi, ośrodkami badań naukowych i sektorem prywatnym.

Rozdział X

Rozwój rynku

Artykuł 36

Analizy rynku

1. Komitet Gospodarczy analizuje tendencje i perspektywy rozwoju w sektorze produkcji i spożycia kakao, a także zmiany zapasów i cen oraz diagnozuje na wczesnym etapie sytuację braku równowagi na rynku.

2. Na pierwszym posiedzeniu na początku nowego roku kakaowego Komitet Gospodarczy ocenia roczne prognozy światowej produkcji i światowego spożycia na kolejne pięć lat kakaowych. W razie potrzeby sporządzone prognozy podlegają corocznie analizie i zmianom.

3. Komitet Gospodarczy przedkłada szczegółowe sprawozdania na każde zwyczajne posiedzenie Rady. W przypadku spodziewanego braku równowagi Rada przyjmie zalecenia, aby przywrócić równowagę rynkową. Środki te nie mogą jednak wykluczać konkurencji.

Artykuł 37

Przetwarzanie w miejscu pochodzenia i promowanie spożycia

1. Członkowie zachęcają do lokalnego przetwarzania kakao w miejscu pochodzenia, w tym wyrobów gotowych, i promują lokalne, subregionalne i regionalne rynki tych wyrobów.

2. Członkowie zobowiązują się zachęcać do spożywania czekolady i wyrobów kakaowych i rozwijać rynki kakao, w tym w krajach będących członkami wywozującymi. Każdy członek odpowiada za środki i metody stosowane w tym celu.

3. Członkowie zobowiązują się do poprawy jakości i bezpieczeństwa kakao, zapewniając jednocześnie zgodność środków podejmowanych w tym celu z Porozumieniem Światowej Organizacji Handlu w sprawie stosowania środków sanitarnych i fitosanitarnych oraz Porozumieniem w sprawie barier technicznych w handlu.

4. Wszyscy członkowie podejmują starania w celu wyeliminowania lub znacznego ograniczenia barier wewnętrznych w zwiększeniu spożycia kakao. W związku z tym członkowie powiadamiają Radę o wszystkich stosownych przepisach i środkach.

5. Komitet Gospodarczy sporządza plan działań promocyjnych Organizacji, który może obejmować kampanię informacyjną, nagrody, konkursy plastyczne, badania, budowanie zdolności, pomoc techniczną i przeprowadzenie analiz na temat produkcji i spożycia kakao. W celu wykonania tych zadań Organizacja podejmuje starania o nawiązanie współpracy z sektorem prywatnym.

6. Działania promocyjne uwzględnia się w rocznym programie pracy organizacji i można je finansować ze środków zgłoszonych przez członków, podmioty niebędące członkami, inne organizacje i sektor prywatny.

7. Członkowie zobowiązują się do wdrożenia strategii, aby zapewnić identyfikowalność ziaren kakaowych, a także strategii gwarantujących jakość kakao.

8. Członkowie zobowiązują się do opracowania instrumentów mających na celu promowanie spożycia i uchwycenie wartości rynkowej poprzez podkreślanie różnych cech, takich jak między innymi profile aromatyczne, zrównoważony charakter i pochodzenie.

Artykuł 38

Badania, ankiety i sprawozdania

1. W celu wspierania członków Rada zachęca do przeprowadzania badań i ankiet oraz sporządzania sprawozdań technicznych i innych dokumentów na temat gospodarki produkcji i dystrybucji kakao, w tym tendencji i prognoz, wpływu środków podejmowanych przez rządy krajów wywozu i krajów przywozu na produkcję i spożycie kakao, analizy łańcucha wartości kakao, podejścia do zarządzania ryzykiem finansowym i innymi rodzajami ryzyka, metod promowania innowacji za pośrednictwem instrumentów finansowych, rozwiązań cyfrowych i transferu technologii, aspektów związanych ze zrównoważonym rozwojem sektora kakao, analizy skutków procedury certyfikacji dla drobnych producentów rolnych, możliwości zwiększenia spożycia kakao w ramach tradycyjnych oraz nowych zastosowań i rynków, związków między kakao a zdrowiem, a także wpływu stosowania niniejszego porozumienia na eksporterów i importerów kakao, zwłaszcza w odniesieniu do warunków wymiany handlowej.

2. Rada może również zachęcać do badań potencjalnie przyczyniających się do poprawy przejrzystości rynku i ułatwiania rozwoju trwałej i zrównoważonej światowej gospodarki kakaowej.

3. W celu wdrożenia postanowień ust. 1 i 2 niniejszego artykułu Rada, działając zgodnie z zaleceniem Komitetu Gospodarczego, może przyjąć wykaz badań, ankiet i sprawozdań, które należy włączyć do rocznego programu pracy, zgodnie z postanowieniami art. 17 niniejszego porozumienia. Działania te można finansować ze środków budżetu administracyjnego lub z innych źródeł.

Rozdział XI

Kakao odmiany szlachetnej

Artykuł 39

Kakao odmiany szlachetnej

1. Na pierwszej sesji po wejściu w życie niniejszego porozumienia Rada dokonuje przeglądu załącznika C do niniejszego porozumienia i, w razie konieczności, wprowadza w nim zmiany, określając procentowy udział wywozu ziaren kakaowych odmiany szlachetnej w całkowitym wywozie ziaren kakaowych, w ramach którego wymienione w nim kraje wywozu wywożą wyłącznie lub częściowo ziarna kakaowe odmiany szlachetnej. Następnie Rada może w dowolnym momencie okresu obowiązywania niniejszego porozumienia dokonać przeglądu załącznika C i, w razie konieczności, wprowadzić w nim zmiany. W razie potrzeby Rada zasięga w tej sprawie opinii ekspertów. W takim przypadku skład panelu ekspertów powinien, w miarę możliwości, zapewniać równowagę między ekspertami z krajów spożycia a ekspertami z krajów produkcji. Rada decyduje o składzie panelu ekspertów i procedurach przez niego stosowanych.

2. Komitet Gospodarczy może przedstawiać Organizacji propozycje opracowania i wdrożenia systemu statystycznego dotyczącego produkcji kakao odmiany szlachetnej oraz handlu nim.

3. Z należyтым uwzględnieniem znaczenia kakao odmiany szlachetnej, członkowie rozpatrują i, w miarę potrzeby, przyjmują projekty odnoszące się do kakao odmiany szlachetnej zgodnie z postanowieniami art. 35, 37, 40, 42, 43, 44 i 45.

Rozdział XII

Projekty

Artykuł 40

Projekty

1. Członkowie mogą składać propozycje projektów, które przyczyniają się do osiągnięcia celów niniejszego porozumienia i odpowiadają priorytetowym dziedzinom pracy określonym w pięcioletnim planie strategicznym, o którym mowa w art. 17 ust. 1.

2. Komitet Gospodarczy ocenia propozycje projektów i przedkłada Radzie swoje zalecenia zgodnie z mechanizmami i procedurami składania, oceny, zatwierdzania i ustalania priorytetów oraz finansowania projektów, które zostały określone przez Radę. Rada może, w razie potrzeby, ustanowić mechanizmy i procedury wdrażania i nadzorowania projektów, a także jak najszerszego rozpowszechnienia ich wyników.

3. Na każdym posiedzeniu komitetu gospodarczego dyrektor wykonawczy przedstawia sprawozdanie z postępów wszystkich trwających lub zakończonych projektów zatwierdzonych przez Radę, w tym projektów oczekujących na finansowanie. Rada otrzymuje podsumowanie zgodnie z art. 27 ust. 2.

4. Na zasadzie ogólnej Organizacja pełni funkcję organu nadzorczego podczas realizacji projektów. Koszty ogólne ponoszone przez Organizację w związku z opracowywaniem projektów, zarządzaniem projektami oraz ich nadzorowaniem i oceną należy wliczyć w całkowity koszt tych projektów. Koszty ogólne nie mogą przekraczać 10 % całkowitego kosztu każdego projektu.

Artykuł 41

Relacje z donatorami wielostronnymi i dwustronnymi

1. Organizacja podejmuje starania w celu nawiązania współpracy z innymi organizacjami międzynarodowymi, jak również agencjami wielostronnych i dwustronnych donatorów, w celu uzyskania w stosownych przypadkach finansowania programów i projektów leżących w interesie gospodarki kakaowej.
2. W żadnym przypadku Organizacja nie zaciąga finansowych zobowiązań związanych z projektami, ani w swoim imieniu, ani w imieniu członków. Żaden członek z tytułu swojego członkostwa w Organizacji nie jest odpowiedzialny za jakiegokolwiek zobowiązania wynikające z pożyczek zaciągniętych lub kredytów udzielonych przez innego członka lub podmiot w związku z takimi projektami.

Rozdział XIII

Zrównoważony rozwój

Artykuł 42

Zrównoważona gospodarka kakaowa

1. Członkowie podejmują wszelkie niezbędne wysiłki w celu osiągnięcia zrównoważonej gospodarki kakaowej, uwzględniając zasady i cele zrównoważonego rozwoju zawarte między innymi we wszystkich odpowiednich umowach międzynarodowych, programach lub deklaracjach, których są stronami.
2. Organizacja pomaga członkom, którzy złożą odpowiedni wniosek, w osiągnięciu celów rozwoju zrównoważonej gospodarki kakaowej, zgodnie z art. 1 lit. f) i art. 2 ust. 15, a także art. 43, 44 i 45.

3. Organizacja służy jako punkt, w którym koncentruje się stały dialog między wszystkimi podmiotami, prowadzony w miarę potrzeb w celu popierania rozwoju zrównoważonej gospodarki kakaowej.
4. Rada przyjmuje oraz okresowo ocenia programy i projekty związane z zrównoważoną gospodarką kakaową, zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu.
5. Organizacja zwraca się o pomoc i wsparcie do donatorów wielostronnych i dwustronnych w celu wykonania programów, projektów i działań służących powstaniu zrównoważonej gospodarki kakaowej.
6. Żadne z postanowień niniejszego porozumienia nie narusza praw i obowiązków członków Światowej Organizacji Handlu wynikających z Porozumienia ustanawiającego Światową Organizację Handlu.

Artykuł 43

Stabilność gospodarcza

1. Członkowie opracowują skuteczne polityki i programy mające na celu poprawę wydajności, poprawę dostępu do rynku i zwiększenie przejrzystości rynku w celu osiągnięcia dochodu zapewniającego utrzymanie producentom kakao.
2. Członkowie zapewniają, aby dzięki tym politykom i programom producenci kakao uzyskiwali optymalne ceny za kakao na lokalnych, krajowych i międzynarodowych rynkach kakao.
3. W przypadku znacznego spadku cen kakao członkowie zobowiązują się do współpracy w celu zaradzenia przyczynom spadku, zgodnie z art. 36.

4. Członkowie opracowują i wspierają ramy instytucjonalne w zakresie budowania potencjału ludzkiego, które wspierają dywersyfikację producentów kakao w gospodarstwach i poza nimi w celu poprawy ich odporności finansowej i dochodów.

5. Członkowie zachęcają producentów kakao do tworzenia silnych i skutecznych organizacji rolników – co pozwoli zwiększyć ich siłę przetargową na rynku, a także rozwijać wysokiej jakości rynki niszowe, aby umożliwić im uzyskanie jak najlepszej ceny za kakao – oraz wspierają ich w tych działaniach.

Artykuł 44

Zrównoważony rozwój społeczny

1. Członkowie zobowiązują się do poprawy poziomu życia producentów kakao, zwłaszcza dochodu zapewniającego utrzymanie i warunków pracy ludności działającej w sektorze kakao.

2. Członkowie zobowiązują się do zwalczania pracy dzieci, mając na uwadze uznane zasady i obowiązujące międzynarodowe normy pracy. Obejmuje to zobowiązanie do wyeliminowania najgorszych form pracy dzieci.

3. Członkowie zobowiązują się do przyczyniania się do osiągnięcia równości płci i włączenia społecznego młodzieży poprzez zachęcanie kobiet i młodszych pokoleń rolników do udziału w produkcji i handlu kakao oraz ich wspieranie.

Artykuł 45

Zrównoważenie środowiskowe

1. Członkowie zobowiązują się do walki z wylesianiem w ramach podejścia opartego na ochronie krajobrazu, łączącego zarządzanie zasobami naturalnymi z kwestiami dotyczącymi ochrony środowiska i środków utrzymania.
2. Uznając rolę kakao w rozwoju i ochronie ekosystemów, Organizacja wspiera ponowne zalesianie, plantacje leśne i system rolno-leśny, aby zwiększyć zasoby węgla i pochłaniacze dwutlenku węgla w ekosystemach leśnych oraz usprawnić globalną reakcję na zmianę klimatu, oferując jednocześnie rolnikom możliwość świadczenia usług ekologicznych i skorzystania z odpowiedniej rekompensaty, zwłaszcza proporcjonalnych jednostek kompensacji emisji.

Rozdział XIV

Komisja Konsultacyjna do spraw Światowej Gospodarki Kakaowej

Artykuł 46

Ustanowienie Komisji Konsultacyjnej ds. Światowej Gospodarki Kakaowej

1. Ustanawia się Komisję Konsultacyjną ds. Światowej Gospodarki Kakaowej (zwaną dalej „Komisją”) w celu zachęcenia ekspertów z sektora prywatnego i ze społeczeństwa obywatelskiego do aktywnego udziału w pracy Organizacji i wspierania ciągłego dialogu między ekspertami z sektora publicznego i prywatnego.
2. Komisja jest organem konsultacyjnym, wydającym zalecenia Radzie we wszystkich sprawach mieszczących się w zakresie niniejszego porozumienia, dotyczących w szczególności:
  - a) strukturalnej zmiany popytu i podaży w perspektywie długoterminowej;

b) środków wspierania pozycji producentów kakao w celu zwiększenia ich dochodów;

c) propozycji zachęcających do produkcji kakao, jego zrównoważonego wykorzystywania i handlu nim;

d) rozwoju zrównoważonej gospodarki kakaowej;

e) opracowania zasad i ram promowania spożycia;

f) zwiększenia bezpieczeństwa kakao przeznaczonego do obrotu;
oraz

g) wszystkich innych kwestii dotyczących kakao, które wynikają z niniejszego porozumienia.

3. Komisja pomaga Radzie w gromadzeniu informacji na temat produkcji, spożycia i zapasów.

4. Komisja przedkłada Radzie do oceny zalecenia w wymienionych kwestiach.

5. Komisja może tworzyć specjalne grupy robocze wspierające ją w pełnieniu jej mandatu, pod warunkiem że koszty ich funkcjonowania nie będą stanowiły obciążenia dla budżetu Organizacji.

6. W momencie ustanowienia Komisja określa swoje zasady wewnętrzne i program prac oraz zaleca Radzie ich przyjęcie.

Artykuł 47

Członkostwo w Komisji Konsultacyjnej ds. Światowej Gospodarki Kakaowej i jej posiedzenia

1. Komisja Konsultacyjna ds. Światowej Gospodarki Kakaowej składa się z ekspertów należących do wszystkich sektorów gospodarki kakaowej, wybranych spośród krajów będących członkami wywozującymi i członkami przywozującymi Organizacji.
2. Rada wyznacza ekspertów co dwa lata. Komisja składa się, w miarę możliwości, ze zrównoważonego składu ekspertów: co najmniej trzech przedstawicieli z różnych krajów będących członkami wywozującymi i trzech przedstawicieli z różnych krajów będących członkami przywozującymi Organizacji. Każdy członek Komisji może wyznaczyć jednego zastępcę.
3. Przewodniczącego i wiceprzewodniczącego Komisji wybierają jej członkowie. Funkcję przewodniczącego pełnią naprzemiennie przez okres dwóch lat kakaowych członkowie wywozujący i przywozujący.
4. Komisja Konsultacyjna ds. Światowej Gospodarki Kakaowej zbiera się zazwyczaj w siedzibie Organizacji, o ile Rada nie postanowi inaczej. Jeżeli na zaproszenie członka Komisja Konsultacyjna zbiera się w innym miejscu niż siedziba Organizacji, wówczas członek ten ponosi dodatkowe koszty z tym związane zgodnie z zasadami administracyjnymi obowiązującymi w Organizacji.
5. Komisja zbiera się zazwyczaj dwa razy w roku, w tym samym czasie, w którym odbywają się sesje zwyczajne Rady. Komisja regularnie składa Komitetowi Gospodarczemu lub Radzie, w stosownych przypadkach, sprawozdania ze swoich prac.

6. Posiedzenia Komisji Konsultacyjnej ds. Światowej Gospodarki Kakaowej są otwarte dla wszystkich członków Rady, którzy mogą w nich uczestniczyć w charakterze obserwatorów.

7. Komisja może również zaprosić do udziału w określonych posiedzeniach wybitnych ekspertów lub wybitne osobistości z konkretnej dziedziny, pochodzących z sektora prywatnego lub publicznego, o ile posiadają wymaganą wiedzę fachową w dziedzinach związanych z sektorem kakao.

8. Posiedzenia Komisji odbywają się zwykle równoległe z posiedzeniami Rady Międzynarodowej Organizacji Kakao, również wtedy, gdy Rada zdecyduje o zebraniu się na sesji wirtualnej lub hybrydowej.

Rozdział XV

Zwolnienie ze zobowiązań oraz środki dyferencyjne i zaradcze

Artykuł 48

Zwolnienie ze zobowiązań w nadzwyczajnych okolicznościach

1. Rada może zwolnić członka ze zobowiązania ze względu na nadzwyczajne i nagłe okoliczności, działanie siły wyższej lub zobowiązania międzynarodowe na mocy Karty Narodów Zjednoczonych w odniesieniu do terytoriów administrowanych przez system powierniczy.

2. Udzielając członkowi zwolnienia na mocy ust. 1 niniejszego artykułu, Rada wyraźnie formułuje zasady zwolnienia członka ze zobowiązań, a także określa okres i przyczyny jego udzielenia.

3. Bez względu na wyżej wymienione postanowienia niniejszego artykułu Rada nie udziela zwolnienia członkowi w odniesieniu do zobowiązania powstałego na mocy art. 25 do zapłacenia składek lub wynikającego z konsekwencji ich niezapłacenia.

4. Podstawę obliczeń podziału głosów członków wywożących, u których Rada stwierdziła przypadek działania siły wyższej, stanowi rzeczywista wielkość ich wywozu w roku, w którym ten przypadek wystąpił, i w kolejnych trzech latach po działaniu siły wyższej.

Artykuł 49

Środki dyferencyjne i zaradcze

Kraje rozwijające się oraz kraje najslabiej rozwinięte będące członkami, na których interesy wpływają negatywnie środki podjęte na mocy niniejszego porozumienia, mogą wystąpić do Rady o zastosowanie środków dyferencyjnych i zaradczych. Rada rozważa podjęcie właściwych środków w świetle postanowień rezolucji 93 (IV) przyjętej przez Konferencję ONZ do spraw Handlu i Rozwoju.

Rozdział XVI

Konsultacje, spory i skargi

Artykuł 50

Konsultacje

Każdy członek wszechstronnie i wnikliwie rozpatruje wszelkie dane przedstawione mu przez innego członka, dotyczące wykładni lub stosowania niniejszego porozumienia, oraz oferuje stosowną możliwość przeprowadzenia konsultacji. W toku takich konsultacji, na żądanie jednej ze stron i za zgodą drugiej, dyrektor wykonawczy określa właściwą procedurę pojednawczą. Koszty takiego postępowania nie obciążają budżetu Organizacji. Jeżeli taka procedura prowadzi do rozwiązania, należy to zgłosić dyrektorowi wykonawczemu. Jeżeli nie znaleziono rozwiązania, na wniosek jednej ze stron sprawę można przekazać Radzie zgodnie z art. 51.

Artykuł 51

Spory

1. Każdy spór dotyczący wykładni lub stosowania niniejszego porozumienia, który nie zostanie rozstrzygnięty przez strony sporu, na żądanie jednej ze stron sporu jest przekazywany Radzie, która podejmuje decyzję w tej sprawie.
2. Po przekazaniu Radzie sporu, na mocy ust. 1 niniejszego artykułu, i jego omówieniu członkowie posiadający razem nie mniej niż jedną trzecią wszystkich głosów, lub dowolnych pięciu członków, mogą zażądać od Rady, zanim ta podejmie swoją decyzję, zasięgnięcia w sprawach spornych opinii grupy konsultacyjnej ad hoc utworzonej w sposób opisany w ust. 3 niniejszego artykułu.

3. a) O ile Rada nie postanowi inaczej, grupa konsultacyjna *ad hoc* składa się z:

(i) dwóch osób wyznaczonych przez członków wywożących, z których jedna posiada szerokie doświadczenie w sprawach tego rodzaju, jak przedmiot sporu, zaś druga zdobyła odpowiednią pozycję i doświadczenie w środowisku prawniczym;

(ii) dwóch osób wyznaczonych przez członków przywożących, z których jedna posiada szerokie doświadczenie w sprawach tego rodzaju, jak przedmiot sporu, zaś druga zdobyła odpowiednią pozycję i doświadczenie w środowisku prawniczym; oraz

(iii) przewodniczącego wybranego jednomyślnie przez cztery osoby wyznaczone na mocy podpunktów (i) i (ii) albo, w razie, gdy nie dojdą one do porozumienia, przez przewodniczącego Rady;

b) obywatele członków mogą być wybierani do grupy konsultacyjnej *ad hoc*;

c) członkowie grupy konsultacyjnej *ad hoc* występują we własnym imieniu i nie przyjmują wskazówek od któregokolwiek z rządów;

d) koszty działania grupy konsultacyjnej *ad hoc* pokrywa Organizacja.

4. Opinia grupy konsultacyjnej *ad hoc* wraz z jej uzasadnieniem jest przedkładana Radzie, która, po uwzględnieniu wszelkich istotnych informacji, rozstrzyga spór, zgodnie z postanowieniami art. 12.

Artykuł 52

Działania podejmowane przez Radę w przypadku skarg

1. W przypadku stwierdzenia przez Radę nieprzestrzegania postanowień niniejszego porozumienia Rada może działać z urzędu i podjąć decyzję w sprawie tych uchybień.
2. Wszelkie skargi dotyczące niewywiązywania się przez jakiegokolwiek członka ze zobowiązań wynikających z niniejszego porozumienia, na żądanie członka wnoszącego skargę przekazuje się Radzie, która je bada i podejmuje decyzję w ich sprawie.
3. Rada rozstrzyga o niewywiązaniu się członka ze zobowiązań wynikających z niniejszego porozumienia zwykłą dzieloną większością głosów, a także określa charakter naruszenia.
4. W każdym przypadku, gdy Rada uzna, w wyniku skargi lub w inny sposób, że członek nie wywiązał się ze swoich zobowiązań wynikających z niniejszego porozumienia, bez uszczerbku dla pozostałych środków wyraźnie przewidzianych w innych artykułach niniejszego porozumienia, w tym także w art. 61, może:
  - a) zawiesić prawa tego członka do głosowania w Radzie; oraz
  - b) jeśli uzna to za niezbędne, zawiesić inne prawa tego członka, w szczególności jego prawo do kandydowania na stanowisko lub piastowania stanowiska w Radzie lub w jednym z jej komitetów, do momentu wywiązania się przez niego ze zobowiązań.
5. Członek, którego prawa do głosowania zostały zawieszona na mocy ust. 3 niniejszego artykułu, nadal odpowiada za swoje zobowiązania finansowe i pozostałe zobowiązania wynikające z niniejszego porozumienia.

Rozdział XVII

Postanowienia końcowe

Artykuł 53

Depozytariusz

Depozytariuszem niniejszego porozumienia jest Sekretarz Generalny Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Artykuł 54

Podpis

Niniejsze porozumienie jest otwarte do podpisu w siedzibie głównej Organizacji Narodów Zjednoczonych, od dnia 1 października 2010 r. do dnia 30 września 2012 r. włącznie, dla stron Międzynarodowego porozumienia w sprawie kakao z 2001 r. oraz rządów zaproszonych na Konferencję ONZ w sprawie kakao w 2010 r. Rada ustanowiona na mocy Międzynarodowego porozumienia w sprawie kakao z 2001 r. lub Rada ustanowiona na mocy niniejszego porozumienia może jednakże przedłużyć jednokrotnie okres podpisywania niniejszego porozumienia. Rada niezwłocznie notyfikuje ten fakt depozytariuszowi.

Artykuł 55

Ratyfikacja, przyjęcie i zatwierdzenie

1. Niniejsze porozumienie podlega ratyfikacji, przyjęciu lub zatwierdzeniu przez rządy sygnatariuszy zgodnie z ich procedurą konstytucyjną. Dokumenty ratyfikacyjne, przyjmujące lub zatwierdzające zostaną złożone depozytariuszowi.

2. W momencie składania dokumentu ratyfikacyjnego, przyjmującego lub zatwierdzającego albo w jak najkrótszym terminie po tej dacie każda Umawiająca się Strona powiadamia Sekretarza Generalnego ONZ, czy jest członkiem wywożącym czy członkiem przywożącym.

Artykuł 56

Przystąpienie

1. Niniejsze porozumienie jest otwarte na przystąpienie rządu każdego państwa, które jest uprawnione do jego podpisania.
2. Rada określa, w którym załączniku do niniejszego porozumienia należy umieścić państwo przystępujące, o ile takie państwo nie zostało wymienione w żadnym z tych załączników.
3. Przystąpienie wchodzi w życie poprzez złożenie dokumentu przystąpienia u depozytariusza.

Artykuł 57

Notyfikacja tymczasowego stosowania

1. Rząd sygnatariusz, który ma zamiar ratyfikować, przyjąć lub zatwierdzić niniejsze porozumienie, lub rząd, który zamierza przystąpić do porozumienia, a nie jest jeszcze w stanie złożyć dokumentu, może w dowolnym momencie notyfikować depozytariuszowi, zgodnie z procedurą konstytucyjną lub wewnętrznymi postanowieniami ustawowymi i wykonawczymi, tymczasowe stosowanie porozumienia albo z chwilą jego wejścia w życie zgodnie z art. 58, albo, jeśli już obowiązuje, z określoną datą. Każdy rząd, który przedkłada taką notyfikację Sekretarzowi Generalnemu ONZ, w momencie notyfikacji lub tak szybko jak to możliwe po notyfikacji, informuje go, czy będzie członkiem wywożącym czy przywożącym.

2. Rząd, który notyfikował, zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu, stosowanie niniejszego porozumienia albo z chwilą wejścia w życie, albo z określoną datą, staje się od tego momentu członkiem tymczasowym. Pozostaje nim do daty złożenia przez niego dokumentu ratyfikacyjnego, przyjmującego lub zatwierdzającego, względnie dokumentu przystąpienia.

Artykuł 58

Wejście w życie

1. Niniejsze porozumienie wchodzi w życie ostatecznie dnia 1 października 2012 r. lub w dowolnym momencie po tym terminie, o ile do tej daty rządy reprezentujące przynajmniej pięć krajów wywozu dokonujących co najmniej 80 % całkowitego wywozu krajów wymienionych w załączniku A oraz rządy reprezentujące kraje przywozu realizujące przynajmniej 60 % całkowitego przywozu i przedstawione w załączniku B, złożyły u depozytariusza swoje dokumenty ratyfikacyjne, przyjmujące lub zatwierdzające, względnie dokumenty przystąpienia. Niniejsze porozumienie wchodzi w życie ostatecznie także po jego tymczasowym wejściu w życie i spełnieniu udziału procentowego rządów, które złożyły dokumenty ratyfikacyjne, przyjmujące lub zatwierdzające, względnie dokumenty przystąpienia.

2. Niniejsze porozumienie wchodzi w życie tymczasowo dnia 1 stycznia 2011 r., o ile do tej daty rządy reprezentujące przynajmniej pięć krajów wywozu dokonujących co najmniej 80 % całkowitego wywozu krajów wymienionych w załączniku A oraz rządy reprezentujące kraje przywozu realizujące co najmniej 60 % całkowitego przywozu i przedstawione w załączniku B, złożyły swoje dokumenty ratyfikacyjne, przyjmujące lub zatwierdzające, względnie dokumenty przystąpienia, bądź notyfikowały depozytariuszowi tymczasowe stosowanie niniejszego porozumienia z chwilą jego wejścia w życie. Takie rządy są członkami tymczasowymi.

3. Jeżeli wymagania dotyczące wejścia w życie przewidziane w ust. 1 lub 2 niniejszego artykułu nie są spełnione do dnia 1 września 2011 r., Sekretarz Generalny Konferencji ONZ ds. Handlu i Rozwoju jak najszybciej zwołuje posiedzenie tych rządów, które złożyły dokumenty ratyfikacyjne, przyjmujące lub zatwierdzające lub dokumenty przystąpienia bądź notyfikowały depozytariuszowi tymczasowe stosowanie niniejszego porozumienia. Rządy te mogą podjąć decyzję, czy wprowadzają w życie niniejsze porozumienie ostatecznie lub tymczasowo, w całości lub części, w terminie przez siebie określonym, czy przyjmą inne ustalenia, jakie uznają za stosowne.

4. W odniesieniu do rządu, w imieniu którego złożono dokument ratyfikacyjny, przyjmujący lub zatwierdzający, względnie dokument przystąpienia bądź notyfikację tymczasowego stosowania po wejściu w życie niniejszego porozumienia, zgodnie z ust. 1, 2 lub 3 niniejszego artykułu, dokument ten staje się skuteczny od daty jego złożenia, zaś notyfikacja dotycząca tymczasowego stosowania zgodnie z postanowieniami art. 57 ust. 1.

Artykuł 59

Zastrzeżenia

Do postanowień niniejszego porozumienia nie można zgłaszać żadnych zastrzeżeń.

Artykuł 60

Wycofanie się

1. W każdym momencie po wejściu w życie niniejszego porozumienia członek może wycofać się z porozumienia, składając u depozytariusza oświadczenie na piśmie o wycofaniu się. Członek bezzwłocznie informuje Radę o podjętych działaniach.
2. Wycofanie się staje się skuteczne pięćdziesiąt dni po otrzymaniu przez depozytariusza oświadczenia od danego członka. Jeżeli, w wyniku wycofania się, liczba członków niniejszego porozumienia spadnie poniżej wymagań przewidzianych w art. 58 ust. 1 koniecznych do jego wejścia w życie, Rada zbiera się na sesji nadzwyczajnej w celu oceny sytuacji i podjęcia właściwych decyzji.

Artykuł 61

Wykluczenie

Jeżeli Rada stwierdzi, na podstawie art. 52 ust. 3, że członek nie wywiązuje się ze swoich obowiązków wynikających z niniejszego porozumienia, a następnie zdecyduje, że utrudnia to w sposób istotny funkcjonowanie niniejszego porozumienia, może ona wykluczyć takiego członka z Organizacji. Dziewięćdziesiąt dni po podjęciu decyzji przez Radę członek ten przestaje być członkiem Organizacji. Rada niezwłocznie notyfikuje takie wykluczenie zainteresowanemu członkowi i depozytariuszowi.

Artykuł 62

Rozliczenia z członkami wycofującymi się lub wykluczonymi

Rada ustala wszelkie rozliczenia z wycofującymi się lub wykluczonymi członkami. Organizacja zatrzymuje wszelkie kwoty już zapłacone przez wycofującego się lub wykluczonego członka, a jednocześnie członek taki pozostaje nadal zobowiązany do zapłacenia wszelkich należnych kwot na rzecz Organizacji w chwili wejścia w życie wycofania się lub wykluczenia, z wyjątkiem przypadku, gdy Umawiająca się Strona nie może przyjąć zmiany i w konsekwencji przestaje uczestniczyć w niniejszym porozumieniu na mocy art. 64 ust. 2, wówczas Rada może ustalić takie rozliczenie, jakie uzna za słuszne.

Artykuł 63

Okres obowiązywania i rozwiązanie porozumienia

1. Niniejsze porozumienie obowiązuje przez czas nieokreślony, z zastrzeżeniem ust. 4 niniejszego artykułu.
2. Rada dokonuje przeglądu porozumienia co pięć lat i w razie potrzeby podejmuje decyzje.
3. Na wniosek jednego lub większej liczby członków Rada może w dowolnym momencie dokonać przeglądu niniejszego porozumienia.
4. Rada może w dowolnym momencie zdecydować o rozwiązaniu niniejszego porozumienia. Takie rozwiązanie staje się skuteczne w dniu określonym przez Radę, pod warunkiem że obowiązki członków wynikające z art. 25 zostaną utrzymane do chwili wypełnienia zobowiązań finansowych odnoszących się do funkcjonowania niniejszego porozumienia. Rada notyfikuje depozytariuszowi taką decyzję.

5. Bez względu na sposób rozwiązania niniejszego porozumienia Rada działa nadal tak długo, jak jest to konieczne do likwidacji Organizacji, dokonania rozliczeń i zadysponowania jej mieniem. W tym okresie Rada posiada niezbędne uprawnienia do zakończenia wszelkich spraw administracyjnych i finansowych.

Artykuł 64

Zmiany

1. Rada może zalecić Umawiającym się Stronom zmianę niniejszego porozumienia. Zmiana staje się skuteczna sto dni po otrzymaniu przez depozytariusza notyfikacji przyjęcia przez Umawiające się Strony reprezentujące co najmniej 75 % członków wywożących posiadających przynajmniej 85 % głosów należących do członków wywożących, a także przez Umawiające się Strony reprezentujące co najmniej 75 % członków przywożących posiadających przynajmniej 85 % głosów należących do członków przywożących, bądź w terminie późniejszym ustalonym przez Radę. Rada może określić termin, w którym Umawiające się Strony muszą notyfikować depozytariuszowi przyjęcie przez nie zmian. Jeżeli zmiany nie wejdą w życie do tego czasu, należy uznać, że zostały one wycofane.

2. Każdy członek, w imieniu którego nie zostało notyfikowane przyjęcie zmian do dnia ich wejścia w życie, przestaje uczestniczyć w niniejszym porozumieniu od wspomnianego dnia, o ile Rada nie zdecyduje o przedłużeniu temu członkowi ustalonego terminu na przyjęcie zmian w celu umożliwienia mu zakończenia wewnętrznych procedur. Taki członek nie jest związany zmianami, zanim nie notyfikuje ich przyjęcia.

3. Niezwłocznie po przyjęciu zalecenia zmian Rada przekazuje depozytariuszowi tekst zmiany. Rada przekazuje depozytariuszowi informacje niezbędne do ustalenia, czy otrzymane notyfikacje są wystarczające, aby zmiany stały się skuteczne.

Rozdział XVIII

Postanowienia dodatkowe i przejściowe

Artykuł 65

Specjalny Fundusz Rezerwowy

1. Tworzy się Specjalny Fundusz Rezerwowy, który ma służyć wyłącznie do pokrycia niezbędnych wydatków związanych z likwidacją Organizacji. Rada postanawia o sposobie wykorzystania odsetek uzyskanych dzięki temu Funduszowi.
2. Kwota Specjalnego Funduszu Rezerwowego, ustalona przez Radę na mocy Międzynarodowego porozumienia w sprawie kakao z 1993 r., zostaje przeniesiona do niniejszego porozumienia na mocy ust. 1.
3. Od podmiotu niebędącego członkiem Międzynarodowego porozumienia w sprawie kakao z 1993 r. i 2001 r., który zostaje członkiem niniejszego porozumienia, wymaga się wpłacenia składki na Specjalny Fundusz Rezerwowy. Rada ustala składkę takiego członka na podstawie liczby głosów uzyskanych przez tego członka.

Artykuł 66

Inne postanowienia dodatkowe i przejściowe

1. Uznaje się, że niniejsze porozumienie zastępuje Międzynarodowe porozumienie w sprawie kakao z 2001 r.
2. Wszystkie postanowienia przyjęte przez Organizację lub jej organy albo też w jej imieniu na mocy Międzynarodowego porozumienia w sprawie kakao z 2001 r., jeżeli obowiązują w dniu wejścia w życie niniejszego porozumienia i nie określono, że ich skuteczność wygasa w tym dniu, są nadal stosowane aż do wprowadzenia zmian na mocy postanowień niniejszego porozumienia.
3. Sporządzono w Brukseli dnia 25 czerwca 2010 r. w dwóch egzemplarzach w języku angielskim, arabskim, chińskim, francuskim, hiszpańskim i rosyjskim, przy czym każda wersja językowa jest na równi autentyczna.

Załączniki

Załącznik A

Wywóz kakao^{a)} obliczony do celów art. 58 (Wejście w życie)

Kraj	b)	2005/06	2006/07	2007/08	Średnia za trzy lata 2005/06 - 2007/08	
		(Tony)			(Udział)	
Wybrzeże Kości Słoniowej	cz	1 349 639	1 200 154	1 191 377	1 247 057	38,75 %
Ghana	cz	648 687	702 784	673 403	674 958	20,98 %
Indonezja		592 960	520 479	465 863	526 434	16,36 %
Nigeria	cz	207 215	207 075	232 715	215 668	6,70 %
Kamerun	cz	169 214	162 770	178 844	170 276	5,29 %
Ekwador	cz	108 678	110 308	115 264	111 417	3,46 %
Togo	cz	73 064	77 764	110 952	87 260	2,71 %
Papua-Nowa Gwinea	cz	50 840	47 285	51 588	49 904	1,55 %
Republika Dominikańska	cz	31 629	42 999	34 106	36 245	1,13 %
Gwinea		18 880	17 620	17 070	17 857	0,55 %
Peru		15 414	11 931	11 178	12 841	0,40 %
Brazylia	cz	57 518	10 558	- 32 512	11 855	0,37 %
Wenezuela (Boliwariańska Republika Wenezueli)	cz	11 488	12 540	4 688	9 572	0,30 %
Sierra Leone		4 736	8 910	14 838	9 495	0,30 %
Uganda		8 270	8 880	8 450	8 533	0,27 %
Zjednoczona Republika Tanzanii		6 930	4 370	3 210	4 837	0,15 %
Wyspy Salomona		4 378	4 075	4 426	4 293	0,13 %
Haiti		3 460	3 900	4 660	4 007	0,12 %
Madagaskar		2 960	3 593	3 609	3 387	0,11 %
Wyspy Świętego Tomasza i Książęca		2 250	2 650	1 500	2 133	0,07 %
Liberia		650	1 640	3 930	2 073	0,06 %
Gwinea Równikowa		1 870	2 260	1 990	2 040	0,06 %
Vanuatu		1 790	1 450	1 260	1 500	0,05 %
Nikaragua		892	750	1 128	923	0,03 %
Demokratyczna Republika Konga		900	870	930	900	0,03 %

<i>Kraj</i>	<i>b)</i>	<i>2005/06</i>	<i>2006/07</i>	<i>2007/08</i>	<i>Średnia za trzy lata 2005/06 - 2007/08</i>	
		<i>(Tony)</i>			<i>(Udział)</i>	
Honduras		1 230	806	- 100	645	0,02 %
Kongo		90	300	1 400	597	0,02 %
Panama		391	280	193	288	0,01 %
Wietnam		240	70	460	257	0,01 %
Grenada		80	218	343	214	0,01 %
Gabon	cz	160	99	160	140	-
Trynidad i Tobago	cz	193	195	- 15	124	-
Belize		60	30	20	37	-
Dominika		60	20	0	27	-
Fidzi		20	10	10	13	-
Ogółem	c)	3 376 836	3 169 643	3 106 938	3 217 806	100,00 %

Uwagi:

a) Średnia wywozu netto ziarna kakaowego i wyrobów kakaowych razem za trzy lata, 2005/06–2007/08, wyrażona jako ekwiwalent ziarna kakaowego za pomocą następujących przeliczników: masło kakaowe 1,33; proszek i kuch kakaowy 1,18; pasta kakaowa/miazga kakaowa 1,25.

b) Wykaz ograniczony do krajów indywidualnie wywożących kakao w 3-letnim okresie, 2005/06–2007/08, według informacji posiadanych przez Sekretariat Międzynarodowej Organizacji Kakao.

c) Liczba ogółem może różnić się od sumy poszczególnych elementów z powodu zaokrążeń.

cz Członek Międzynarodowego porozumienia w sprawie kakao z 2001 r. na dzień 9 listopada 2009 r.

- Ilość zerowa, nieistotna lub mniejsza od zastosowanej jednostki.

Źródło: Międzynarodowa Organizacja Kakao, Kwartalny Biuletyn Danych Statystycznych dotyczących Kakao, tom XXXV, nr 3, rok kakaowy 2008/09.

Załącznik B

Przywóz kakao^{a)} obliczony do celów art. 58 (Wejście w życie)

Kraj	b)	2005/06	2006/07	2007/08	Średnia za trzy lata 2005/06 - 2007/08	
		(Tony)			(Udział)	
Unia Europejska:	cz	2 484 235	2 698 016	2 686 041	2 622 764	53,24 %
<i>Austria</i>		20 119	26 576	24 609	23 768	0,48 %
<i>Belgia/Luksemburg</i>		199 058	224 761	218 852	214 224	4,35 %
<i>Bulgaria</i>		12 770	14 968	12 474	13 404	0,27 %
<i>Cypr</i>		282	257	277	272	0,01 %
<i>Czechy</i>		12 762	14 880	16 907	14 850	0,30 %
<i>Dania</i>		15 232	15 493	17 033	15 919	0,32 %
<i>Estonia</i>		37 141	14 986	- 1 880	16 749	0,34 %
<i>Finlandia</i>		10 954	10 609	11 311	10 958	0,22 %
<i>Francja</i>		388 153	421 822	379 239	396 405	8,05 %
<i>Niemcy</i>		487 696	558 357	548 279	531 444	10,79 %
<i>Grecja</i>		16 451	17 012	17 014	16 826	0,34 %
<i>Węgry</i>		10 564	10 814	10 496	10 625	0,22 %
<i>Irlandia</i>		22 172	19 383	17 218	19 591	0,40 %
<i>Włochy</i>		126 949	142 128	156 277	141 785	2,88 %
<i>Łotwa</i>		2 286	2 540	2 434	2 420	0,05 %
<i>Litwa</i>		5 396	4 326	4 522	4 748	0,10 %
<i>Malta</i>		34	46	81	54	-
<i>Niderlandy</i>		581 459	653 451	681 693	638 868	12,97 %
<i>Polska</i>		103 382	108 275	113 175	108 277	2,20 %
<i>Portugalia</i>		3 643	4 179	3 926	3 916	0,08 %
<i>Rumunia</i>		11 791	13 337	12 494	12 541	0,25 %
<i>Słowacja</i>		15 282	16 200	13 592	15 025	0,30 %
<i>Słowenia</i>		1 802	2 353	2 185	2 113	0,04 %
<i>Hiszpania</i>		150 239	153 367	172 619	158 742	3,22 %

Kraj	b)	2005/06	2006/07	2007/08	Średnia za trzy lata 2005/06 - 2007/08	
					(Tony)	(Udział)
Szwecja		15 761	13 517	14 579	14 619	0,30 %
Zjednoczone Królestwo		232 857	234 379	236 635	234 624	4,76 %
Stany Zjednoczone		822 314	686 939	648 711	719 321	14,60 %
Malezja	c) cz	290 623	327 825	341 462	319 970	6,49 %
Federacja Rosyjska	cz	163 637	176 700	197 720	179 352	3,64 %
Kanada		159 783	135 164	136 967	143 971	2,92 %
Japonia		112 823	145 512	88 403	115 579	2,35 %
Singapur		88 536	110 130	113 145	103 937	2,11 %
Chiny		77 942	72 532	101 671	84 048	1,71 %
Szwajcaria	cz	74 272	81 135	90 411	81 939	1,66 %
Turcja		73 112	84 262	87 921	81 765	1,66 %
Ukraina		63 408	74 344	86 741	74 831	1,52 %
Australia		52 950	55 133	52 202	53 428	1,08 %
Argentyna		33 793	38 793	39 531	37 372	0,76 %
Tajlandia		26 737	31 246	29 432	29 138	0,59 %
Filipiny		18 549	21 260	21 906	20 572	0,42 %
Meksyk	c)	19 229	15 434	25 049	19 904	0,40 %
Republika Korei		17 079	24 454	15 972	19 168	0,39 %
Republika Południowej Afryki		15 056	17 605	16 651	16 437	0,33 %
Iran (Islamska Republika Iranu)		10 666	14 920	22 056	15 881	0,32 %
Kolumbia	c)	16 828	19 306	9 806	15 313	0,31 %
Chile		13 518	15 287	15 338	14 714	0,30 %
Indie		9 410	10 632	17 475	12 506	0,25 %
Izrael		11 437	11 908	13 721	12 355	0,25 %
Nowa Zelandia		11 372	12 388	11 821	11 860	0,24 %
Serbia		10 864	11 640	12 505	11 670	0,24 %
Norwegia		10 694	11 512	12 238	11 481	0,23 %
Egipt		6 026	10 085	14 036	10 049	0,20 %
Algieria		9 062	7 475	12 631	9 723	0,20 %

Kraj	b)	2005/06	2006/07	2007/08	Średnia za trzy lata 2005/06 - 2007/08	
					(Tony)	(Udział)
Chorwacja		8 846	8 904	8 974	8 908	0,18 %
Syryjska Republika Arabska		7 334	7 229	8 056	7 540	0,15 %
Tunezja		6 019	7 596	8 167	7 261	0,15 %
Kazachstan		6 653	7 848	7 154	7 218	0,15 %
Arabia Saudyjska		6 680	6 259	6 772	6 570	0,13 %
Białoruś		8 343	3 867	5 961	6 057	0,12 %
Maroko		4 407	4 699	5 071	4 726	0,10 %
Pakistan		2 123	2 974	2 501	2 533	0,05 %
Kostaryka		1 965	3 948	1 644	2 519	0,05 %
Urugwaj		2 367	2 206	2 737	2 437	0,05 %
Liban		2 059	2 905	2 028	2 331	0,05 %
Gwatemala		1 251	2 207	1 995	1 818	0,04 %
Boliwia (Wielonarodowe Państwo Boliwia)	c)	1 282	1 624	1 927	1 611	0,03 %
Sri Lanka		1 472	1 648	1 706	1 609	0,03 %
Salwador		1 248	1 357	1 422	1 342	0,03 %
Azerbejdżan		569	2 068	1 376	1 338	0,03 %
Jordania		1 263	1 203	1 339	1 268	0,03 %
Kenia		1 073	1 254	1 385	1 237	0,03 %
Uzbekistan		684	1 228	1 605	1 172	0,02 %
Hongkong, Chiny		2 018	870	613	1 167	0,02 %
Republika Mołdawii		700	1 043	1 298	1 014	0,02 %
Islandia		863	1 045	1 061	990	0,02 %
Macedonia Północna		628	961	1 065	885	0,02 %
Bośnia i Hercegowina		841	832	947	873	0,02 %
Kuba	c)	2 162	- 170	107	700	0,01 %
Kuwejt		427	684	631	581	0,01 %
Senegal		248	685	767	567	0,01 %
Libia		224	814	248	429	0,01 %
Paragwaj		128	214	248	197	-
Albania		170	217	196	194	-

Kraj	b)	2005/06	2006/07	2007/08	Średnia za trzy lata 2005/06 - 2007/08	
		(Tony)			(Udział)	
Jamajka	c)	479	- 67	89	167	-
Oman		176	118	118	137	-
Zambia		95	60	118	91	-
Zimbabwe		111	86	62	86	-
Saint Lucia	c)	26	20	25	24	-
Samoa		48	15	0	21	-
Saint Vincent i Grenadyny		6	0	0	2	-
Ogółem	d)	4 778 943	5 000 088	5 000 976	4 926 669	100,00 %

Uwagi:

a) Średnia przywozu netto ziarna kakaowego i przywozu brutto wyrobów kakaowych razem za trzy lata, 2005/06-2007/08, wyrażona jako ekwiwalent ziarna kakaowego za pomocą następujących przeliczników: masło kakaowe 1,33; proszek i kuch kakaowy 1,18; pasta kakaowa/miazga kakaowa 1,25.

b) Wykaz ograniczony do krajów indywidualnie przywożących kakao w 3-letnim okresie, 2005/06-2007/08, według informacji posiadanych przez Sekretariat Międzynarodowej Organizacji Kakao.

c) Kraj, który można uznać również za kraj wywozu.

d) Liczba ogółem może różnić się od sumy poszczególnych elementów z powodu zaokrążeń.

m cz Członek Międzynarodowego porozumienia w sprawie kakao z 2001 r. na dzień 9 listopada 2009 r.

- Ilość zerowa, nieistotna lub mniejsza od zastosowanej jednostki.

Źródło: Międzynarodowa Organizacja Kakao, Kwartalny Biuletyn Danych Statystycznych dotyczących Kakao, tom XXXV, nr 3, rok kakaowy 2008/09.

Załącznik C

Kraje produkujące wywożące wyłącznie lub częściowo kakao odmiany szlachetnej

---

Decyzja Rady
Grudzień 2020 r.
(% całkowitego wywozu ziarna kakaowego)

<i>Kraj</i>	
Belize	a)
Boliwia (Wielonarodowe Państwo Boliwia)	a)
Brazylia	100
Kolumbia	95
Kostaryka	100
Dominika	100
Republika Dominikańska	60
Ekwador	75
Grenada	100
Gwatemala	75
Haiti	4
Honduras	a)
Indonezja	10
Jamajka	100
Madagaskar	100
Meksyk	a)
Nikaragua	80
Panama	50
Papua-Nowa Gwinea	70
Peru	75
Saint Lucia	100
Wyspy Świętego Tomasza i Książęca	a)
Trynidad i Tobago	100
Wenezuela (Boliwariańska Republika Wenezueli)	a)
Wietnam	a)

a) Istnieje wywóz ziarna kakaowego odmiany szlachetnej, ale panel ekspertów nie jest obecnie w stanie oszacować i określić jego wartości procentowej.

Załącznik D

Członkostwo i podział głosów od 1 października 2021 r. do celów art. 64

<i>Członkowie wywożący</i>	<i>Podział głosów na mocy art. 10 ust. 1, 2 i 5</i>	<i>Członkowie przywożący</i>	<i>Podział głosów na mocy art. 10 ust. 1, 2 i 5</i>
Brazylia	5	Unia Europejska	929
Kamerun	75	<i>Austria</i>	10
Demokratyczna Republika Konga	8	<i>Belgia</i>	86
Kostaryka	5	<i>Bulgaria</i>	9
Wybrzeże Kości Słoniowej	400	<i>Chorwacja</i>	5
Republika Dominikańska	22	<i>Cypr</i>	5
Ekwador	79	<i>Czechy</i>	5
Gabon	5	<i>Dania</i>	5
Ghana	202	<i>Estonia</i>	20
Gwinea	7	<i>Finlandia</i>	5
Indonezja	37	<i>Francja</i>	95
Liberia	7	<i>Niemcy</i>	189
Madagaskar	8	<i>Grecja</i>	5
Malezja	5	<i>Węgry</i>	5
Nikaragua	6	<i>Irlandia</i>	5
Nigeria	68	<i>Włochy</i>	51
Papua-Nowa Gwinea	12	<i>Łotwa</i>	5
Peru	23	<i>Litwa</i>	5
Sierra Leone	8	<i>Luksemburg</i>	5
Togo	6	<i>Malta</i>	5
Trynidad i Tobago	5	<i>Niderlandy</i>	290
Boliwariańska Republika Wenezueli	7	<i>Polska</i>	39
		<i>Portugalia</i>	5
		<i>Rumunia</i>	5
		<i>Słowacja</i>	5
		<i>Słowenia</i>	5
		<i>Hiszpania</i>	55
		<i>Szwecja</i>	5
		Federacja Rosyjska	47
		Szwajcaria	24
OGÓLEM	1,000	OGÓLEM	1,000

Deklaracje

Deklaracja Umawiających się Stron w sprawie art. 16

Wybór dyrektora wykonawczego powinien opierać się przede wszystkim na zasługach. Spośród kandydatów o równych zasługach stanowisko dyrektora wykonawczego zajmują na zmianę kandydat członka wywożącego i kandydat członka przywożącego, z uwzględnieniem zasady równości płci.
